

kül

- 80 -

1981.02.12.

sk0103 4 800 mtik2040

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0096-sk0103
1981. február 13. /mti/

sk0096 személyi változások

sk0097 gromiko-levél, szigoruan szerk. táj. / **visszhang**

sk0098 zimbabwe - 2

sk0099 dzsallud csádban

sk0100 tartalomjegyzék - 1

sk0101 tartalomjegyzék - 2

sk0102 tartalomjegyzék - 3

sk0103 tartalomjegyzék - 4

mh/bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber

szerkesztették: bochkor jenő

pirityi sándor

barabás miklós

x x x

22.02

120281 0616

Nm

-.-

60.010/16

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 13.

kül.

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 13. /mti/

szófia: Lázár györgy miniszterelnök látogatása

uj-delhi: folytatja munkáját az el nem kötelezett országok

külgyminiszteri értekezlete

bonn: veszelin gyuranovics befejezi látogatását

bonn: szpirosz kiprianu ciprusi elnök tárgyalásai

párizs: szadat elnök megbeszélései

washington: emilio colombo olasz külgyminiszter tárgyalásai

róma: okp kb ülés

peking: francois mitterrand megbeszélései

haifa: az izraeli kp kongresszusa

df bj

07.00

130281 0537

Bh

-.-

kül

- 2 -

1981.02.13.

sk0002 4 300 mtik1003

világkörüli léghajózás

Luxor, 1981. február 13. /afp/ - max anderson amerikai kutató csütörtökön az egyiptomi luxorból világkörüli utra indult léghajón. a „jules verne”, elnevezésű léghajó útvonala: egyiptom, india, burma, kína, csendes-óceán, alaszka, kanada, egyesült államok, atlanti-óceán, földközi-tenger, egyiptom.

sg mp
07.08 130281 0348

--

sk0003 4 230 mtik1004

megkerült mozart-mű

münchen, 1981. február 13. /dpa/ - egy bajor magángyűjteményből előkerült a kilenc esztendőes wolfgang amadeus mozart 1765-ben londonban komponált szimfóniájának mindaddig elveszettnek hitt partitúrája - közölte a bajor állami könyvtár, amely más kéziratokkal együtt megvásárolta a kottát.

a köchel-jegyzékben 19/a számon szereplő, f-durban komponált háromtételés műből eddig csupán az első hegedű szólamának első 15 taktusát ismerték. a két oboa, két kürt, vonósok és egy csembello szólamait tartalmazó partitúrát leopold mozarttól vette papírra, aki feltehetőleg meg akarta takarítani a kottamásolás költségeit. ez egyébként a második mozart-kompozíció, amelynek elveszettnek hitt kottáját századunkban lelték meg.

a könyvtár szakemberei nem árulták el, ki volt az a magángyűjtő, aki korábban egy 107 zenei kéziratból álló gyűjteményt ajánlott fel megvételre a könyvtárnak - ebből került elő az értékes partitúra - és nem szólnak a kéziratok áráról sem. annyit azonban sejteni engedtek, hogy öt- vagy hatjegyű összeget fizettek érte. ennek a könyvtárnak a tulajdonában van egyébként az ugyancsak 1765-ben londonban komponált d-dur szimfónia is, amely a köchel-jegyzékben 19. szám alatt szerepel..

a most megkerült művet a nyilvánosság előtt első ízben az „inn és salzach közötti zenei nyár”, rendezvénysorozatának keretében mutatják be, de addig még felhangzik majd egyszer, áprilisban a könyvtárban is.

JK

kül

- 3 -

1981.02.13.

rövidesen megjelenik egy bajor kiadónál a mű kottája, az első lemezfelvételt pedig a musica bavarica vállalat készíti el - közölték a bajor állami könyvtárban.

hj bs bj

07.13 130281 1642

--

sk0004 4 230 mtik1002

várható események február 16-22.

február 16. hétfő

róma: ii. jános páp pápa távol-keleti körutra indul

bonn: hans dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter kairóba, majd islamabadba utazik /kairóban találkozik szadattal/

február 17. kedd

algír: a szaharai államok /algéria, libia, mali, mauritánia, niger és csád/ külügyminiszteri találkozója a juliusra tervezett bamakói csúcserőkezlet előkészítésére

nyugat-berlin: horst schmitt beszédével megkezdődik a nyugat-berlini szocialista egységpárt választási kampánya

berlin: az állami bábszínház megkezdi vendéggjátékát

február 18. szerda

moszkva: naggyűlés és fogadás a magyar-szovjet barátsági szerződés megkötésének évfordulója alkalmából

london: a hét legfejlettebb ipari ország külügyminiszteri értekezlete londonban a juliusra tervezett ottawai csúcserőkezlet előkészítésére

BR

brno: megnyílik a salima élelmiszeripari vásár

február 19. csütörtök

hága: gaston thorn, az egk bizottságának soros elnöke hága-ba érkezik

róma: a légitölekedési alkalmazottak 24 órás sztrájkja

február 20. péntek

nyugat-berlin: a nyugat-berlini fdp elnökválasztó kongresszusa

stockholm: a svéd királyi pár szaud-arábiába utazik

február 21. szombat

megnyílik a frankfurti nemzetközi vásár

február 22. vasárnap

moszkva: az mszmp küldöttsége megérkezik az szkp kongresszusára

berlin: véget érnek a német szocialista eységpárt megyei értekezletei

nyugat-berlin: a „köszönöm, megvagyunk„ című magyar versenyfilm vetítése a berlinale filmfesztiválon

hj bj

09.13 130281 1808

-. -

sk0005 4 230 mtik1005

madridi találkozó

madrid, 1981. február 13. /adn/ - a madridi találkozón részt vevő küldöttségek csütörtökön hozzáálltak a zárókmány megszerkesztéséhez és ezzel döntő szakaszába lépett a november 11-én megkezdődött tanácskozás.

az elmúlt két és fél hét során a küldöttségek a találkozó elé terjesztett javaslatokat vitatták meg. mint az adn tudósítója hangsúlyozza, a szocialista országok érvekkel támasztották alá mintegy 50 javaslatukat és kimutatták, hogy számos kérdésben lehetőség van az álláspontok közelítésére, a minden fél számára elfogadható megoldás kidolgozására.

az érdeklődés központjában a katonai enyhülés kérdései állnak. ezzel kapcsolatosan lengyelország terjesztett elő javaslatot arra, hogy hívjanak össze összeurópai értekezletet a katonai enyhülés és a leszerelés kérdéseinek megvitatására. más országok is kidolgoztak olyan javaslatokat, amelyek hozzájárulhatnak a katonai enyhülés és a leszerelés előmozdításához.

az eddigi vita azonban nyilvánvalóvá tette, hogy a nato jottányit sem hajlandó módosítani eddigi merev álláspontján. sem az egyesült államok, sem szövetségesei nem álltak elő semmiféle építő elgondolással az európai enyhülés előmozdítására, sőt, az elől is elzárkóztak, hogy tárgyilagos szellemben megvitassák a szocialista és más államok javaslatait - írja az adn tudósítója.

hj ml

09.14 130281 1361

-. -

sk0006 4 230 mtik1006

usa - fegyverszállítások

washington, 1981. február 13. /mti/ - az abc amerikai televíziós állomásnak a pentagonból származó, más forrás által meg nem erősített értesülése szerint az amerikai kormány „a fegyverszállítások drámai arányú növelésére„ készül, ellentétben a carter-kormányzattal, amely igyekezett valamelyest mérsékelni a fegyverkereskedelmet.

BR

kül

- 6 -

1981.02.13.

az abc pentagon-tudósítója csütörtökön este arról számolt be, hogy jordániának újabb amerikai m-60-as harckocsikat adnak el. törökország, amely nemrégiben még ki volt zárva az amerikai „javakból”, most az értesülés szerint „különböző fegyverzeteket kap, köztük rakétákat és repülőgép-alkatrészeket”, saúd-arábia és dél-korea katonai repülőgépeket vásárolhat.

a latin-amerikai partnerek között van állítólag kolumbia, costa-rica és a dominikai köztársaság - azok az országok, amelyek a reagan-kormányzat szempontjából „megbízhatóknak”, minősülnek. az odaszállított ágyunaszádok és kézfegyverek a pentagon-források szerint „a kuba elleni keményebb vonal”, biztosítékait képeznek.

br/im bj

09.15 130281 1085

-. -

sk0007 4 230 mtik1007

anderson

washington, 1981. február 13. /mti/ - kommentátornak szegődött egy chicagói televíziós állomáshoz john anderson volt amerikai elnökjelölt, aki függetlenként indult a novemberi elnökválasztásokon és a szavazatoknak mintegy hét százalékát szerezte meg. anderson hivatását tekintve ügyvéd, s kongresszusi képviselő volt, mielőtt rászánta volna magát, hogy megkísérli bevenni a fehér házat.

br/im bj

09.19 130281 0426

-. -

sk0008 4 230 mtik1008

colombo

washington, 1981. február 13. /mti/ - „a nemzetközi válsághelyzeteket”, tekintette át csütörtökön délután a fehér házban reagan amerikai elnök és emilio colombo olasz külügyminiszter. mint várható volt, az amerikai-olasz megbeszéléseken nagy teret szenteltek „az európai katonai egyensúly”, kérdésének is. az

BK

kül

- 7 -

1981.02.13.

egyesült államok, mint ismeretes, ismét a neutron-robbanófejjel ellátott nukleáris fegyverek európába telepítését fontolgatja.

az olasz miniszter elvileg támogatta az egyesült államok elképzeléseit nyugat-európa erejének további növeléséről, de a megbeszélés után elhangzott nyilatkozatában a neutronfegyver problémájáról nem tett említést, csupán általánosságokat mondott „az atlanti szövetségen belüli szolidaritás erősítéséről és az amerikai-olasz kapcsolatok szorosságáról”,.

br/im bj

09.19 130281 0838

-. -

sk0009 4 230 mtik1009

antarktisi légijárat

moszkva, 1981. február 13. /mti/ - megérkezett a déli sarkvidékre az első szovjet személyszállító légijárat. az aeroflot erre a célra átalakított il-18 típusu gépe, amely a múlt évben tette meg az első - akkor meg utasok nélküli - utat az antarktiszra, mintegy ötven tudományos kutatót vitt leningrádból a mologyozsnaja szovjet kutatóállomásra. a gép több leszállással, váltott személyzettel két nap alatt tette meg a csaknem 16 ezer kilométeres utat, amelynek utolsó, ötezer kilométeres szakasza valóban bonyolult feladat a pilóták számára: ebben a térségben nincs rendszeres légiforgalom, tehát nincs is irányító szolgálat. az il-18 személyzete azonban minden gond nélkül juttatta célhoz a gépet.

a hóból és jégből épült repülőtéren, amely a déli sarkvidéken az egyetlen leszállóhely nagy súlyú repülőgépek fogadására, ünnepélyesen fogadták az első, menetrendszerű, személyszállító járatot. a légijárat megteremtésével lehetőség nyílik a kutató állomások személyzetének gyors váltására: míg a felszerelést változatlanul hajóton juttatják el a déli sarkvidékre, az ottani nyár idején, addig a személyzet jórésze a többhetes utazás helyett két nap alatt céljához juthat. máris tervezik a következő váltás lebonyolítását, erre előreláthatólag novemberben kerül sor. az il-18 most a hazatérő személyzetet veszi fedélzetére, hogy vissz szállítsa őket leningrádba. az őszi uton viszont a gép egy ideig az antarktison marad, repülő kutatólaboratóriumként működik majd. a

BK

felhasználás lehetőségét már a tavalyi próbauton megvizsgálták és a tudósok véleménye szerint nagy segítséget jelenthet a déli sarkvidék titkainak feltárásában a nagy befogadó képességű repülőgépen berendezett laboratórium.

ki/im bj

09.23 130281 1751

--

sk0010 4 230 mtik1010

japán lelet

niigata, 1981. február 13. /kyodo/ - a japán-tenger vizében egy feltehetően őskori elefánt maradványát találták meg. a megkövült leletet japán halászok „fogták”, ki véletlenül, niigata várostól 100 kilométerre. tudósok szerint a 25 centiméter hosszú, 17 centiméter széles és 6 centiméter vastag kővület valamikor az állat baloldali őrlőfoga volt.

az őslényt naumann-elefánt néven ismerik: arról a német tudósról nevezték el, aki a xviii. században tanulmányozta japán geológiai strukturáját. feltételezések szerint a naumann-elefántok japánban, kínában és más távol-keleti vidékeken voltak honosak. az állatok 30.000-300.000 évvel ezelőtt éltek. viszonylag kis méretűek voltak, állítólag hosszú agyaruk volt.

már eddig is találtak ilyen őskori elefántokhoz tartozó maradványokat a japán-tenger kontinentális talapzatában, 150-200 méteres mélységben. a mostani lelet 430 méterrel a vízfelszín alatt akadt a halászok hálójába.

a kővületet a niigatai egyetem természettudományi tanszékére vitték, ahol a tudósok most igyekeznek megállapítani, hogy valóban a naumann-elefánt őrlőfogát sikerült-e megtalálni.

rp fm bj

09.32 130281 1165

--

sk0011 4 230 mtik1011

szejm-ülés vége

varsó, 1981. február 13. /mti/ - varsóban csütörtökön az éjszakai órákban fejeződött be a vita a miniszterelnöki expozéról, valamint az idei népgazdasági tervről és az állami költségvetés tervezetéről.

mint a lengyel nemzetgyűlés elnöke, stanislaw gucwa közölte, a vita alapján megállapítható, hogy a szejm egyetért a kormány tevékenységének irányelveivel, amelyeket wojciech jaruzelski miniszterelnök terjesztett elő. a vita után a szejm határozatot hozott a népgazdasági terv és a költségvetés-tervezet elfogadásáról, majd személyi változtatásokról döntött.

a lengyel törvényhozás az államtanács tagjává választotta ryszard reiff-et, a „pax”, egyesület elnökét és mieczyslaw róg-swiosteket, a lemp kb póttagját, a „chlopska droga”, nevű lap főszerkesztőjét.

a szejm végül jóváhagyta azokat a személyi változtatásokat, amelyeket jaruzelski indítványozott a kormány összetételében. aleksander kopic és stanislaw kowalczyk miniszterelnök-helyettesek helyébe megválasztotta andrzej jedynakot és mieczyslaw rakowskit. közoktatási és nevelési miniszterré választotta boleslaw faront, vegyipari miniszterré kazimierz klek-et, egészség- és társadalomvédelmi miniszterré tadeusz szelachowskit, erdő- és falpari miniszterré waldemar kozlowskit, mezőgazdasági miniszterré jerzy wojteckit, nehézipari- és mezőgazdasági gépipari miniszterré stanislaw wylupeket.

kn/dj bj

09.33 130281 1417

--

sk0012 4 230 mtik1012

kormányválság

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1981. február 13. /mti/ - február 18-án, szerdán mondja el programnyilatkozatát leopoldo calvo sotelo kijelölt spanyol miniszterelnök - közölték hivatalosan madridban. a képviselőház csütörtökön kezdi meg a vitát a kormány programtervezetéről és ennek alapján péntek este szavaznak az új miniszterelnök beiktatásáról.

miután a katalán konvergencia és unio minden valószínűség szerint támogatja calvo sotelo jelöltségét, a 165 kormánypárti, a 9 katalán és 3 független képviselő szavazatával biztosított a beiktatáshoz szükséges abszolút többség. a miniszterelnöknek így nem lesz szüksége rá, hogy e tárgyban a kormánypárt egységét veszélyeztető kényes tárgyalásokba kezdjen a demokratikus koalícióval. a jobboldali pártkoalíció - amelynek a fő erejét képező népi szövetség e hét végén tartja kongresszusát - támogatása fejében azt kéri, hogy a választási törvényt a püspökök kívánságának megfelelően, a választási törvényt pedig a jobboldal számára kedvező irányban módosítsák. lehetséges viszont, hogy a kijelölt kormányfő a már biztosítottakon kívül megkapja a baszk nacionalista párt képviselőinek a szavazatát is.

a spanyol szocialista munkáspárt, a spanyol kommunista párt és az andaluz szocialista párt ezzel szemben - mint már jelentettük - közölte: a miniszterelnök beiktatása ellen szavaz.

a kormány megalakítására a beiktatás után kerül sor.

Leh/ve fm bj

09.35 130281 1468

-. -

sk0013 4 230 mtik1013

Las vegas

Las vegas, 1981. február 13. /upi/ - a Las Vegas-i Hilton szálloda egyik pikolófiuja csütörtökön bevallotta, hogy ő okozta a tüzet. emlékeztet, hogy a tűzvész kedd este pusztított a világ egyik legnagyobb hoteljában és kaszinójában: a katasztrófában nyolc ember meghalt, háromszázan megsebesültek és az anyagi kár eléri a 10 millió dollárt.

a nevadai bűnüldöző szervek egyik vezetője közölte, hogy birtokában van a 23 éves Philip Cline írásos vallomása, miszerint véletlenül okozta a tüzet. vallomása alapján marihuánás cigarettájától fogott lángot a drapéria a nyolcadik emeleten. Cline ragaszkodik ahhoz, hogy balesetről van szó, és a nyomozó megerősítette, hogy a pikolófiu azonnal értesítette a biztonsági szolgálatot a lángok fellebbanása után. ugyanakkor a gyanúsított kihallgatásakor azt mondta, nem tud arról a másik három tűzfészekről, amelyekből akkor törtek fel a lángnyelvek, amikor a tűzoltók a nyolcadik emeleti tüzet próbálták megfékezni.

3k

a nyomozók kétségbe vonják Cline vallomását, s inkább azt feltételezik, hogy a pikolófiu piromániás és szándékosan gyújtogatott.

Philip Cline korábban több Las Vegas-i szállodában és kaszinóban dolgozott - mindenünnen elbocsátották. alkalmazott volt a az MGM Grand hotelben is, ahol tavaly pusztított hatalmas tűzvész - azt a katasztrófát azonban nem gyújtogatás okozta. a rendőrség közlése alapján Cline neve nem ismeretlen a bűnügyi nyilvántartásban.

Cline-t nyolcrendbeli emberöléssel és gyújtogatással vádolhatják meg. a Nevada állambeli törvények értelmében ezért halálra ítéltetik.

rp fm bj

09.48 130281 1608

-. -

sk0014 4 230 mtik1014

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1981. február 13. /mti/ - zászlós autók tömege várakozott péntekre virradóra új-delhiben a „kultura palotája”, előtt, a „vigyan bhavan”,-nál, amely öt napon át volt az el nem kötelezettek külügyminiszeri értekezletének otthona. éjjel sem szünetelt a munka: az épület ablakai egész éjjel világosak voltak. az eredeti három közül még mindig dolgozott két szerkesztőbizottság a szövegeken, finomították a kitételeket, árnyalták a jelzőket, hogy létrejöhesse kilencvenhárom ország és két felszabadítási szervezet konszenzusa.

amikor a bizottságok pénteken délelőtt úgy érezték, hogy mindent megtettek, amit megtehettek a különböző politikai rendszerű, különböző világnézetű, különböző ideológiát valló, különböző gazdasági érdekű országok véleményének összegezésére, ismét a minisztereké volt a szó. ezuttal azonban a vigyan bhavan karzatát lezárták az újságírók előtt.

magyar idő szerint pénteken reggel még mindig nem volt bizonyos a záróértekezlet időpontja, amikor hivatalosan kellene proklamálni a mozgalom célkitűzéseit és nézetét a világ s a maguk ügyeiről.

pk/im bj

09.58 130281 1136

3k

-. -

sk0015 4 230 mtik1015

kozmosz-1244

moszkva, 1981. február 13./taszsz/- a szovjetunióban csütörtökön földkörüli pályára állították a „kozmosz-1244”, jelzésű mesterséges holdat.

a szputnyikon a kozmikus térség további kutatását szolgáló tudományos berendezéseket helyezték el. a műhold 105 perc alatt kerül meg a földet, attól való maximális távolsága 1024 kilométer, minimális távolsága 975 kilométer, a röppálya síkjának az egyenlítővel bezárt szöge 82,9 fok.

a mesterséges hold berendezései rendben működnek.

bl mj

10.00 130.281 0529

--

sk0016 4 270 mtik1016

szovjet belföldi turizmus

moszkva, 1981. február 13./mti/ - milliók kedvelt hobbija, szórakozása a szovjetunióban a turizmus - a gyalogos és kerékpáros kirándulásoktól kezdve a siturákig, s a folyók bekalandozásáig. a legfrissebb adatok szerint tavaly több mint 31 millióan vettek részt szervezett turistautakon. a választék is sokoldalú: a hatalmas ország területét több mint 18 ezer többnapos útvonal hálózza be, s a nagyobb városok környékén számtalan rövidebb sétára nyílik lehetőség.

a szovjet belföldi turizmus fejlődése különösen a legutóbbi tíz évben gyorsult fel, s megszületett a különféle turisztikai létesítmények korszerű hálózata. e célokra csak a szakszervezetek több mint egymilliárd rubelt fordítottak a 70-es években. a szovjet szakszervezetek központi tanácsa központi turisztikai tanácsának kezelésében jelenleg csaknem ezer különböző létesítmény - turistaház, motel, szálloda, kemping és a hozzájuk csatlakozó szolgáltatások - működik, s ezekben egyidejűleg 540 ezren pihenhetnek.

az 1985-ig terjedő időszakban - az ötéves terv irányelvei alapján - továbbfejlesztik a legkedveltebb aktív pihenési forma valamennyi területét. fokozzák például a turisztikai cikkek

zh

gyártását és javítják minőségüket, tovább bővítik a kirándulóutak mentén a közétkeztetési hálózatot, új, egész évben működő turisztikai bázisokat hoznak létre. a hagyományos üdülőövezeteken kívül a nem feketeföld övezetben, az ország északi részén, az uralban, szibériában, a távol-keleten, kazahsztánban és közép-ázsiaiában is újabb útvonalakat jelölnek ki.

it/dj mj

10.01 130.281 1586

--

sk0017 2 230 mtik1017

rövid hírek

pereira

praia, 1981. február 13./afp/ - az ország nemzetgyűlése csütörtökön egyhangulag újabb öt évre a zöld-foki köztársaság elnökévé választotta aristides pereirát. mint ismeretes, az 57 éves politikus január 19. óta egyuttal a szigetország egyetlen politikai pártjának, a paicv-nek főtitkára is.

buszkatasztrófa

caracas, 1981. február 13./afp/ - 37 ember meghalt és 29 megsebesült, amikor csütörtökön venezuela nyugati részében egy zsúfolt autóbusz összeütközött egy vizszállító tartálygépkocsival. a rendőrség vizsgálata szerint a balesetet a buszsofőr okozta, mert a megengedettnél jóval gyorsabban hajtott.

dl bj

10.03 130.281 0673

BK

--

sk0018 4 300 mtik1018

izlandi amerikai támaszpont

reykjavik, 1981. február 13. /afp/ - az izland szigetén lévő keflaviki amerikai támaszpont felújítása megosztja az izlandi kormányt és az ügy politikai válsághoz vezethet - vélekednek az izlandi fővárosban.

Olafur Jóhannesson izlandi külügyminiszter tavaly év végén engedélyt adott arra, hogy három új hangárt építsenek a keflaviki támaszponton az amerikai phantom vadászgépek számára. a döntést csak ezen a héten hozták nyilvánosságra és ellene hevesen tiltakozott a szocialista irányzatú népi szövetség, az izlandi kormánykoalíció egyik tagja.

a népi szövetség általában ellenzi az amerikai támaszpont fenntartását Izlandon. a jelen esetben pedig különösen tiltakozik az ellen, hogy a kormány nem közösen, együttesen döntött ilyen horderejű ügyben.

Jóhannesson külügyminiszter közölte, hogy nem vonja vissza az építési engedélyt.

sg fm

10.04 130281 0906

--

sk0019 4 230 mtik1019

póruházi horgászok

moszkva, 1981. február 13. /mti/ - a nagy ijedtség és a szerencsés megmenekülés után kellemetlen meglepetés ért néhány južno-szahalinszki horgászt - jelenti a tud.

a sahalini partok mentén ezen a télen - a rendkívül szeszélyes időjárás miatt - még egyetlen napra sem oldották fel a halászati tilalmat, ennek ellenére a napokban vakmerő 60 bátor horgász „jégre szállt”, szerencsétlenségükre a hatalmas tábla - amelyen tartózkodtak - elszakadt a parttól és egyre gyorsabban sodródott a nyílt tenger felé. a horgászokat még sötétedés előtt megmentette három helikopter.

31

az örömben az öröm: a szabálysértőkkel közölték, hogy a saját zsebükből kell fedezniük a mentőakció költségeit.

it/im mj bj

10.16 130281 0749

--

sk0020 4 230 mtik1020

Lázár - pénteki program /1. rész/

szófia, 1981. február 13. /mti/ - Lázár György, a minisztertanács elnöke pénteken bulgáriai hivatalos, baráti látogatásának második, s egyben befejező napján délelőtt a szófiai számítástechnikai gyárba és intézetbe látogatott. az elektronika és ezen belül a számítástechnikai ipar, akárcsak hazánkban, Bulgáriában is az egyik legdinamikusabban fejlődő iparág. ennek egyik legkorszerűbb bázisa a szófiai gyár.

az üzemből évente több mint 120 millió leva értékű termék kerül ki, köztük számítógépek központi egységei, mágneses adattárolók vezérlő egységei. a gyár és termékei fontos helyet foglalnak el a KGSZ-országok egyetemes számítástechnikai rendszerében: a gyártmányok 85-90 százalékát exportálják a szocialista országokba. az üzem tervei között szerepel egyebek között elektronikus telefontárcsák kifejlesztése és gyártása is.

a program szerint a magyar kormányfőt Todor Zsivkov, a BKP KB első titkára, a bulgár államtanács elnöke fogadja a déli órákban a szófiai Bojana rezidencián.

délután kerül sor a két kormányfő zárómegebeszélésére és több dokumentum aláírására.

Lázár György és kísérete előreláthatóan röviddel ezután indul haza különvonattal Szófiából.

a minisztertanács elnökének bulgáriai látogatása változatlanul a bulgár sajtó érdeklődésének középpontjában áll. a péntek reggeli szófiai lapok elsőoldala, fényképekkel illusztrált részletes tudósításokban számoltak be a látogatás első napjának eseményeiről. a Rabszolgák lapja, a BKP KB lapja „testvéri, gyümölcsöző

31

együttműködés,, címmel tájékoztatott Lázár György megérkezéséről, a Dimitrov Majuzózeum megkoszoruzásáról, a hivatalos tárgyalásokról és a bolgár kormányfő által a magyar miniszterelnök tiszteletére adott vacsoráról. /folyt./

ék/im mj

10.33 130281 1806

--

sk0021 4 230 mtik1021

Lázár - pénteki program /2. rész/

az otcsecsztyven front, a hazafias front lapja ,,a bolgár-magyar barátság felfelé ivelő fejlődése,, címmel számolt be a történekről. a trud, a bolgár szakszervezetek lapja ,,elvrokonság és együttműködés a testvérmépek,, között címmel ismertette a látogatás első napjának eseményeit. valamennyi központi lap teljes terjedelemben közölte a vacsorán elhangzott miniszterelnöki pohárköszöntőket.

ék/im mj

10.37 130281 0455

--

sk0022 4 230 mtik1022

rövid hírek

véget ért a ,,fest,,

belgrád, 1981. február 13. /mti/ - andrzej wajda, a világhírű lengyel rendező ,,karmester,, című alkotása nyerte el az ,,aranypecsét,, díjat a hagyományos belgrádi nemzetközi filmfesztiválon, a ,,fest 1981,, -en, amely csütörtökön a késő éjszakai órákban fejeződött be.

a ,,fest,, szervező bizottsága a világon tavaly készített, általa legjobbnak tartott filmeket - 26 országból 66 játékfilmet - vette fel a programba. mind a belgrádi sajtó, mind a rádió és tv elismeréssel szölt fábi zoltánnak ,,fábián bálint találkozás az istennel,, című, a fesztivál műsorán szerepelt alkotásáról.

BR

wajda egyébként ezuttal másodszor kapta meg az ,,aranypecsét,, díjat. két évvel ezelőtt ,,márványember,, című művét is ezzel tüntették ki.

berlini zenei biennálé

berlin, 1981. február 13. /mti/ - mintegy 20 ország zeneszerzőinek műveiből állították össze a pénteken megkezdődött vii. berlini zenei biennálé 40 hangversenyének műsorát. a 10 napos hangversenysorozat fő témája hagyományosan a modern zene. az idén - a nagy magyar komponista születésének 100. évfordulója alkalmából - a biennálé műsorán számos bartók mű szerepel. a koncerteken nagy számban vesznek részt külföldi vendégművészek és együttesek, köztük magyarok is.

már/ko/ve bj

10.42 130281 1311

--

sk0023 4 300 mtik1023

kína - japán /1.rész/

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1981. február 13. /mti/ - a kínai kormány bocsánatot kért japántól a közös nagyberuházások önhatalmu leállításáért, s homályos ígéretet tett a szigetországi cégek kártalanítására ,,a nemzetközileg elfogadott normák értelmében,,. ezzel a sovány eredménnyel tért haza jelentéstételre okita szaburo, a tokiói kormány külgazdasági főmegbizottja, volt külügyminiszter, akit a kabinet a kétoldalú gazdasági együttműködésben bekövetkezett súlyos megtorpanás hátterének helyszíni tanulmányozása céljából küldött sürgősen pekingbe.

tokió számára talány, hogy mit is ért peking a kártalanítás ,,nemzetközi normáin,, hiszen az egyoldaluan és váratlanul felbontott szerződéseket is ilyen normák alapján kötötték. ezért a dolgok további tisztázása végett meg ebben a hónapban kínai delegációt fogadnak a japán fővárosban, s a tárgyalások a sajtó egybehangzó véleménye szerint igen viharosnak ígérkeznek.

okita határozott hangon közölte teng hsziao-ping, ku mu és jao ji-lin miniszterelnök-helyettesekkel, hogy a kielégítő megoldás elmaradása esetén megroppanhat az egész japán-kínai kapcsolatrendszer. egyedül a pao csan-i acélmű, a nancsingi

BR

kül

- 18 -

1981.02.13.

etiléngyár, valamint két másik petrokémiai kombinát építésének felülgesztésével kina szerény becslések szerint is 1,5 milliárd dolláros veszteséget okozott a szigetországi monopóliumoknak.

kétségessé vált más építkezések folytatása is, emellett érzékeny károkat szenvedtek a japán alvállalkozók, a kis és közepes vállalatok is, ráadásul okitának most pekingben beismerték: kina nemcsak hogy képtelen olajtermelésének, és így japánba irányuló kőolajexportjának felhajtására, hanem a jövőben nyilvánvalóan olajbehozatalra is szorul gyárainak üzemeltetéséhez, a vendéglátók súlyos csalódást okoztak azzal a bejelentéssel is, hogy stagnál a széntermelés, s ezért aligha tudják majd növelni szállítványait japánba./folyt./

qfn/dj fm

10.51 130281 0724

-. -

sk0024 4 300 mtik1024

kina - japán /2.rész/

ennek ellenére azt javasolták, hogy japán - az állami export-import bank vagy magánbankok útján - nyújtson újabb hitelt alacsony kamatra, így talán még megakadályozható a közös nagyberuházások végleges befagyasztása, a kínaiak az infláció és a költségvetési deficit miatt mindenképpen kénytelenek folytatni a gazdasági korszerűsítés, kiigazítását, bár tudatában vannak, hogy milyen fontos országuk nemzetközi szavahihetősége, hitele, a jomiuri simbun pénteken vezércikkben mutatott rá: a japán üzleti körök kínába helyezett bizalma, rendkívüli módon megingott, kina, éretlen külgazdasági kapcsolatai, miatt, s ebből le kell vonni a szükséges következtetést.

fn/dj fm

10.51 130281 0724

Sh

-. -

kül

- 19 -

1981.02.13.

sk0025 4 230 mtik1025

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kina - japán

tokió, 1981. február 13. /mti/ - teng hsziiao-ping megpróbálta azzal „vigasztalni”, okitát, hogy országa a hatvanas években, a kínai-szovjet szakítást követően a szovjetunióknak is megfizette a megközelítőleg azonos összegű tartozását. okita szerint azonban „a mostani körülmények - kínának a külvilág felé való nyitása után - a korábbtól gyökeresen eltérnek. a japán kormánynak figyelembe kell vennie kina-politikájának következményeit,„

fn/dj fm

10.53 130281 0565

-. -

sk0026 4 230 mtik1026

terrorizmus - pravda

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - a moszkvai pravda kommentárt szentel azoknak az elméleteknek, amelyek a szovjetuniót teszik felelőssé a nemzetközi terrorizmus terjedéséért.

a lap megállapítja: aki ma egyenlőségjelet tesz a nemzeti felszabadító mozgalmak és a nemzetközi terrorizmus közé, az vagy nem képes megérteni az emberi társadalmak fejlődésének objektív törvényszerűségeit, vagy pedig szándékosan arra törekszik, hogy visszatartsa a földet a gyarmatbirodalmak, a gyarmatosítás korába. párhuzamot vonni e két teljesen különböző jelenség között tudatlanságra vagy rosszindulatu gondolkodásmódra vall. márpedig a hivatalos washington szerint úgy áll a helyzet, hogy a világ politikai térképén az új független államok a nemzetközi terrorizmus eredményeképp jöttek volna létre. ez a rosszindulatu gondolat, amelyet washington ma megpróbál rákényszeríteni a világ közvéleményére, nem más, mint a gyarmatosítás és a külföldi beavatkozás ellen harcoló ázsiai, latin-amerikai és afrikai népek vágyainak megcsufolása.

Sh

bizonyos körök a nemzetközi terrorizmus elleni harc zászlaja alatt akarnak leszámolni a szabadságért és függetlenségért küzdő erőkkal. ez a kísérlet azonban arra a sorsra jut, amelyre a történelem során minden olyan próbálkozás jutott, amely meg akarta akadályozni a népeknek a szabadságra, függetlenségre, békére és haladásra való törekvését - írja befejezésül a pravda.

dl mj

10.56 130281 1455

-.-

sk0027 4 230 mtik1028

ikp-kongresszus - második nap /2.rész/

hasonló lelkesedéssel fogadták charlie biton-t, a kommunista párttal együttműködő „fekete párducok”, mozgalmának vezetőjét, aki az ikp irányítása alatt álló demokratikus front a békéért és egyenjogúságért közös választási listán szerzett parlamenti mandátumot az 1977-es választásokon. a hátrányos helyzetű keleti zsidók, a szefardok fiatal képviselője a közös érdekekről, a közös harcról beszélt, arról a hosszú utról, amelyen a front elindult, hogy kivívja az elnyomottak társadalmi egyenjogúságát.

a felszólaló külföldi vendégek között elsőként vlagyimir bazovszkij, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának tagja üdvözölte az ikp kongresszusát. a szovjet kommunisták és az egész szovjet nép nevében szolidaritásáról biztosította az izraeli kommunistákat abban a harcban, amelyet az átfogó, igazságos és tartós közel-keleti békéért izrael zsidó és arab munkásainak alapvető érdekeinek védelmében vívnak. az szkp kb küldötte hangsúlyozta: a valódi közel-keleti béke csak az 1967-ben megszállt valamennyi arab területről való izraeli kivonulás, s a palesztinai arab nép törvényes jogainak tiszteletben tartása esetén valósítható meg az önrendelkezéshez, a független állam létrehozásához való jogot beleértve. szavatozni kell a térség minden állama, így izrael jogát a független létre és fejlődésre. erre az átfogó rendezésre természetesen csak minden érdekelt fél, köztük a palesztinai felszabadítási szervezet részvételével van lehetőség - mondotta. bármilyen különmegállapodás, amely figyelmen kívül hagyja a közel-keleti válság problémájának gyökerét, a közel-keleti feszültség fokozásához vezet és újabb háborús robbanás légkörét alakítja ki - hangzott a szovjet felszólalásban.

BK

ezt követően a francia, az ndk-beli, a román, az olasz, a kubai és a bolgár testvérpárt delegációi üdvözölték a kongresszust.

az mszmp üdvözlését a pénteki ülésen tolmácsolja a magyar küldöttség.

rg/ve pl bj

11.03 130281 1985

-.-

sk0028 4 230 mtik1029

salvador

san josé, 1981. február 13. /afp/pl/ - heves összecsapások voltak csütörtökön a salvadori hazafiak és a junta katonasága között főként san vicente és usulután tartományokban, a fővárostól keletre - jelentette be a farabundo marti nemzeti felszabadítási front san joséban nyilvánosságra hozott közleményében. a közlemény szerint „külföldi”, repülőgép napalmbombákat dobott le san salvadortól 85 kilométerre keletre.

az aip közép-amerikai hírgyűjteménye szerint csütörtökön a junta katonasága a légierő támogatásával három irányból egyszerre indított támadást a hazafiak állásai ellen a san vincente vulkán környékén.

az front közleménye szerint a salvadori baloldali erők elfoglalták nueva granada körzetét és leromboltak egy távközlési központot. a közlemény elítéli a salvadori juntának a polgári lakosság elleni terrorját, amelynek egyik legutóbbi riasztó példája egy autóbusz felrobbantása. a merénylet során 18 polgári személy életét vesztette és harmincan megsebesültek.

bm pl

11.05 130281 1034

BR

-.-

sk0029 4 230 mtik1027

ikp-kongresszus - második nap /1.rész/

rákos györgy, az mti tudósítója jelenti:

haifa, 1981. február 13. /mti/ - az izraeli kommunista párt haifában üléselő xix. kongresszusa csütörtökön a tanácskozás második napján a központi bizottság beszámolója megvitatásával folytatta munkáját. a küldöttek felszólalásai után hét külföldi testvérpárt, köztük a szovjetunió küldöttsége tolmácsolta üdvözlését és biztosította szolidaritásáról az átfogó és igazságos közel-keleti békéért rendkívül nehéz körülmények között harcoló izraeli kommunisták legmagasabb szintű tanácskozását.

a délelőtti ülés kezdetekor a kongresszus küldöttelei egyhangúlag jóváhagyták az ülésnapirendjét, majd a kongresszus vezető szerveinek megválasztása után a felszólalók a kb beszámolójának fényében fejtették ki nézeteiket a párt feladatairól, az előző kongresszus óta a jobboldali likud-kormányzat egyre fokozódó gazdasági és ideológiai elnyomása közepette végzett pártépítő munka eredményeiről, az izraeli zsidó és arab lakosság közös érdekeit képviselő szervezet mindennapos harcáról.

a küldöttek többsége nyomatékosan figyelmeztetett arra, hogy az erőszakkal elfoglalt arab földek megtartására irányuló szélsőségesen nacionalista, sovinszta politika az ország fasizálódásának veszélyét idézi fel, egyaránt csorbitja az arab és zsidó munkások érdekeit, tovább szűkíti a dolgozók demokratikus szabadságjogait.

felicia langer nemzetközi hírvédelő, az izraeli kommunista párt központi bizottságának tagja megrázó beszédben szölt az elnyomott palesztinok gyűlöletére nevelt izraeli katonák esztelen kegyetlenségéről, az izraeli megszállással naponta szembesülő palesztinok hősiességéről az 1967-ben elfoglalt területeken. valóságos vádbeszédet mondott a társadalom ellen, amely egy másik nép leigázásának céljával saját fiait és lányait megszállókká, börtönőrökké neveli. mint sok más küldött felicia langer is reményt adó példaként említette gadi-al gazi, a 19 éves izraeli katona esetét, akit a közelmúltban öt hónapos vizsgálati fogság után további egy év elzárásra ítélték, mert megtagadta, hogy a megszállt területeken teljesítse katonai szolgálatát. „amíg nem késő cselekednünk kell mindkét nép érdekében, - hangoztatta végezetül az ügyvédő, akinek beszédét a kongresszus résztvevői hosszan tartó tapssal üdvözlötték./folyt/

rg/ve pl bj

11.06 130281 2372

BR

--

sk0030 1 230 mtik1030

taszsz közlemény

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - washingtonban továbbra is olyan nyilatkozatok hangzanak el, amelyek arról tanuskodnak, hogy az új amerikai kormány vezetőinek teljesen zavaros elképzeléseik vannak a mai világ realitásairól.

csakis így lehet értékelni például haig külügyminiszternek az abc társaság által nyilvánosságra hozott nyilatkozatát, amelynek lényege, hogy azok az államok, amelyek „baráti viszonyt kívánnak fenntartani a reagan-kormányval, új viselkedési kódexhez, kötelesek tartani magukat.

a világ törvényhozóinak rangjára pályázó washingtoni jelöltek nem csinálnak titkot abból, milyen viselkedést tartanak megfelelőnek az egyesült államok szempontjából, s milyen nem. így egyértelműen nem megfelelőnek tartanak - többek között - mindent, amit ők megvetően „ugynevezett nemzeti felszabadító mozgalmaknak, hívnak. egyaránt kiátkozzák a nemzeti mozgalmakat és mindazokat, akik rokonszenveznek velük és bárminemű támogatást nyújtanak nekik, akik nem óhajtanak igazodni az amerikai politikához. másszóval, akik nem engedelmesskednek washington karmesteri pálcájának.

ugyancsak el kell rugaszkodnia a valóságtól annak, aki napjainkban ilyen álláspontot foglal el nemzetközi ügyekben. ha washingtonban komolyan azt képzelik, hogy a huszadik század nyolcvanas éveiben ilyen, a történelmi tapasztalatokat teljesen figyelmen kívül hagyó politikának esélye lehet a sikerre, akkor súlyosan tévednek.

dl bj

12.34 130281 1471

--

sk0031 4 230 mtik1031

közel-keleti hírek

new york, 1981. február 13. /afp/ - kurt waldheim ensz-főtítkár csütörtökön aggodalmának adott hangot amiatt, hogy ismeretlen személyek a múlt héten elrabolták jordánia beiruti ügyvivőjét, akinek sorsáról azóta nem lehet tudni semmi bizonyosat. a világszervezet vezetője felszólította hisam el-mohaiszen elrablót, hogy bocsássák szabadon foglyukat.

F

a diplomata rejtélyes eltűnése után ismét éleshangu propaganda-háboru kezdődött sziria és jordánia közt. beirutban pedig rendkívül feszült helyzet alakult ki: a libanoni jobboldal megpróbálja saját céljai szolgálatába állítani az ügyvivő elrablása utáni fejleményeket.

jeruzsálem, 1981. február 13. /afp/ - június 11-én izraelben tartják meg a szocialista internacionálé vezető testületének idei tanácskozását - közölte az izraeli munkapárt külügyi osztályának vezetője csütörtökön. a konferencián - fűzte hozzá - 50 ország képviselőjében jelen lesz az internacionálé összes vezető politikusa, köztük helmut schmidt nyugatnémet, bruno kreisky osztrák kancellár, françois mitterrand, a francia szocialista párt vezetője, a dán, a finn és a norvég kormányfő. megfigyelők felhívják a figyelmet, hogy a szocialista internacionálé „seregszemléje”, - a szervezet történetének első izraeli tanácskozása - minden bizonnyal nagy segítséget jelent a munkapártnak a választási kampányban.

róma, 1981. február 12. /afp/ - a palesztinai felszabadítási szervezet római képviselője erősen cáfolta az olasz sajtónak azokat az állításait, hogy szervezetének köze lenne az olaszországi terrrorszervezetekhez, a „vörös brigádokhoz”, és az „első vonalhoz”. a pfsz és olaszország megállapodott arról - emlékeztetett neme hammad -, hogy a palesztinai felszabadítási szervezet „nem tekinti harctérnek olaszországot”, a palesztin képviselő cáfolta az olasz sajtó állításait, miszerint a pfsz táboraiban olasz terroristákat képeznének ki. „szervezetünk csak 1968-ig fogadta el a palesztin ügyért harcolni kész európai önkéntesek jelentkezését. 1970-ben azonban beszüntettük kiképzésüket”, - mondotta a képviselő.

wa/im pl

12.55 130281 2112

-. -

sk0032 4 230 mtik1032

iráni - fejlemények

teherán, new york, dallas, párizs, 1981. február 13.
/reuter/ap/ - irán tiltakozásul az ellen, hogy franciaország harci repülőgépeket szállít iraknak, lemondta azokat a tárgyalásokat, amelyeket kormány szinten kellett volna folytatni az irán által megrendelt, és eddig nem szállított hadihajókról.

Fi

mint ismeretes, a hajókat irán ugyan nagyrészt kifizette, a francia kormány azonban nem járult hozzá átadásukhoz, mivel iránnak számos más tartozása van francia cégekkel szemben.

ahmad azizi államminiszter - akinek a napokban kellett volna találkoznia a francia külügyminisztérium magas rangú tisztségviselőivel - pénteken teheránban kijelentette: tekintettel franciaország irakkal kapcsolatos magatartására, a tervezett megbeszélésekre nincs szükség.

x x x

dallasban csütörtökön olyan döntést hozott egy szövetségi bíróság, amely szerint james carter volt amerikai elnöknek nem volt joga ahhoz, hogy felszabadítsa az amerikai bankok belföldi fiókjaiban elhelyezett iráni betéteket. mint ismeretes, carter a tuzok kiszabadításának érdekében rendelkezett a betétek felszabadításáról. ugyanakkor a rendelet megszületéséig már számos cég jelentett be bírósági uton igényt az iráni betétek bizonyos részeire és sok esetben megszületett a követeléseket jóváhagyó döntés is.

x x x

a teheráni evin börtönben 80 éves korában elhunyt naszrollah entezam, a néhai sah egykori külügyminisztere. entezam annak idején számos országban dolgozott nagykövetségként, majd egészségügyminiszter, később pedig postaiügyi miniszter lett. 1950-ben az ensz közgyűlése ülészakán elnökévé választották. entezamot 1980 augusztusában tartóztatták le. a politikus a már letartóztatása idején meglévő betegségeinek következtében hunyt el - közölte egy rokona new yorkban.

hj pl

13.03 130281 1833

-. -

sk0033 4 230 mtik1033

spanyol kormányválság - 2.

madrid, 1981. február 13. /mti/ - a spanyol sajtó értesülései szerint leopoldo calvo sotelo kijelölt miniszterelnök program-nyilatkozatában, amelynek középpontjában a gazdasági helyzet, valamint az autonómiák és a terrorizmus elleni harc problémái állnak, valószínűleg bejelenti a spanyolország nato-tagságáról folytatandó tárgyalások megindításának időpontját.

Fi

kül

- 26 -

1981.02.13.

az el pais című madridi napilap pénteki számában megjelent értesülés szerint a spanyol szocialista munkáspárt kemény ellenállást fog tanúsítani a kormánynak a nato-val kapcsolatos tervével szemben, ez az ellenállás azonban nem lépi túl a parlament kereteit. a parlamentben a kormány ebben a kérdésben biztos többségre számíthat.

leh/zsa ng

13.05 130281 0758

-. -

sk0034 4 300 mtik1034

tower izraelben

jeruzsálem, 1981. február 13. /upi/ - john tower republikánus szenátor, az amerikai szenátus hadügyi bizottságának elnöke pénteken jeruzsálemben találkozott menahem begin izraeli miniszterelnökkel.

a találkozó után a szenátor csak annyit mondott, hogy az amerikai törvényhozás „bizonyára támogatni fogja, hogy izrael továbbra is annyi segínyt kapjon az egyesült államoktól, mint eddig,„.

emlékeztet, hogy a tavaly novemberi részleges szenátusi választáson izrael legbefolyásosabb támogatói közül többen elvesztették szenátori mandátumukat.

tower közölte, hogy jelenleg tanulmányozzák az izraelnek nyújtandó segélyeket és döntést később hoznak.

tower még pénteken tovább utazik egyiptomba.

sg fm

13.06 130281 0760

Fi

-. -

kül

- 27 -

1981.02.13.

sk0035 4 230 mtik1035

vége a brit tengerészsztrájknak /1. rész/

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

London, 1981. február 13. /mti/ - a brit kereskedelmi tengerészek győzelmével ért véget az öthetes bérkövetelő sztrájkmozgalom. a hajózási vállalatok a csütörtök éjjelig tartott tárgyalásokon belementek, hogy a sztrájk befejezése fejében nyomban megadják a tengerészeknek 12 százalékos béremelési ajánlatukat és visszaveszik az elbocsájtottakat. a követelés és az ajánlat közötti néhány százalék különbségről pedig döntőbírói tárgyalás kezdődik, ahogyan azt a szakszervezet eleve javasolta.

a hajótulajdonosok lebecsülték a tengerészek elszántságát és merevségükért súlyos veszteségekkel fizettek. a bérajánlatot menet közben emelték fel 12 százalékra, de már későn, és most erről az alapról lesznek kénytelenek hozzájárulni további emeléshez. a sztrájk következtében mintegy 200 angol személy- és teherszállítóhajó állt le, sok közülük külföldi kikötőben vesztegel, és ez több tízmillió font veszteséget okoz a tulajdonosoknak. a negyedik héten felbomlott a hajózási vállalatok frontja, több tulajdonos sietett kiegyezni tengerészeivel, hogy csökkentse a veszteségeket. a vállalatok most azzal próbálnak bosszút állni, hogy mintegy 50 hajó kislejtésével vagy eladásával fenyegetőznek, ami mintegy ezer tengerészt tenne munkanélkülivé.

a tengerészsztrájk végetért tehát, de máris jóval féltelmetesebb országos munkabeszüntetés fenyeget: a bányászok gyakorlatilag hadat üzentek a konzervatív kormánynak. szakszervezetük végrehajtó bizottsága egyhangú határozattal elutasította az országos széntanács tervét, amely 30-50 régi bánya bezárását helyezi kilátásba, mintegy 30 ezer bányász leépítésével. a bányászok felháborodva fogadták a tervet, ami azt jelenti, hogy a világméretű energiaválság idején, amikor két év alatt jelentősen fokozták termelékenységüket, a kormány tétlenül nézi, hogy szubvencionált, olcsó külföldi szén behozatalával tegyék tönkre a brit szénbányászat egy részét./folyt./

lb/dj ng

13.29 130281 2028

Fi

-. -

sk0036 4 230 mtik1036

vége a brit tengerészsztrájkknak /2. rész/

- joe gormley, a szakszervezet elnöke kijelentette: „remélem, a kormány nem követi el ugyanazt a hibát, mint heath 1974-ben. az állások ügye sokkal robbanékonyabb, mint a béreké.„ hozzátette, hogy a bányászok várhatólag 85 százaléka azonnal a sztrájkra szavaz, ha a leépítéseket elhatározzák, és akkor ugyanugy a győzelemig küzdenek, mint 1974-ben, amikor heath bukásával végződött a harc.

a thatcher-kormány egyelőre arra az álláspontra helyezkedik, hogy az egész vita nem reá tartozik, hanem a széntanácsra. de aligha tarthatja magát távol sokáig az érlelődő konfrontációtól.

lb/dj ng

13.30 1302810657

--

sk0037 4 300 mtik1037

zsivkov-lázár

szófia, 1981. február 13. /mti/ - todor zsvkov, a bkp kb első titkára, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnöke pénteken délután a szófiai bojana rezidencián fogadta lázár györgyöt, az mszmp politikai bizottságának tagját, a minisztertanács elnökét.

a szivélyes, elvtársi légkörű találkozón részt vett sztanko todorov, a bkp kb politikai bizottságának tagja, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke. ott volt sebestyén jeno, a magyar népköztársaság szófiai és boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

ie-ék ai

13.45 130281 0586

Fi

--

sk0038 4 230 mtik1038

kreisky-utazás - előzetes /1. rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1981. február 13. /mti/ - dr. bruno kreisky osztrák szövetségi kancellár szombaton anvar szadat egyiptomi elnök meghívására négynapos hivatalos látogatásra kairóba utazik. az osztrák-egyiptomi tárgyalásokon megvitandó témák között a világpolitika több időszerej kérdése is szerepel - mindennek előtt a közel-keleti válság, valamint az iraki-iráni konfliktus. nagy figyelmet szentelnek majd a kétoldalu gazdasági kapcsolatok fejlesztésének, amire egyebek között az is utal, hogy a kancellárt számos üzletember és külgazdasági szakértő is elkíséri egyiptomba. osztrák vállalatok jó esélyekkel versenyeznek egy sor nagyjelentőségű egyiptomi beruházás részbeni vagy teljes megszerzéséért - mind az ipar, mind a mezőgazdaság területén.

bruno kreisky látogatásával kapcsolatban - a kancellár egyébként legutóbb 1977-ben járt az egyiptomi fővárosban - osztrák politikai megfigyelők rámutatnak: a kairói találkozóra az egyiptomi-izraeli „autonómia,-tárgyalások újbóli zsakutcába jutását követően kerül sor. a tárgyalások újabb menetére vonatkozó kezdeményezésekre csak az év közepén, a júniusra előrehozott izraeli parlamenti választások után lehet számítani. akkorra eldől a begin-kormány sorsa, másrészt pedig láthatókká válnak az új amerikai kormányzat és szadat elnök kapcsolatfelvételi kísérleteinek első eredményei.

bécsben ugy tudják, hogy reagan elnök henry kissinger közvetítői tevékenységének felújítását tervezi és jordániának a tárgyalásokba való bekapcsolódását szorgalmazza. ez utóbbi szándék azonban szadat enyhe ellenzésébe ütközik és a hasemita uralkodó sem mutat különösebb hajlandóságot a közreműködésre. /folyt./

sz/zsa ng

13.54 130281 1759

Fi

--

sk0039 4 230 mtik1039

kreisky utazás - előzetes /2. rész/

az osztrák fővárosban végezetül felhívják a figyelmet arra, hogy az iraki-iráni háborús viszály tovább mélyítette az ellentéteket az arab világon belül. kreisky kancellár, aki a szocialista internacionalé keretein belül különösen nagy aktivitást fejt ki a közel-keleti válság erővonalainak tisztázása céljából, más szóval nyugat-európának a térséghez fűződő „energia-természetű, érdekei képviselésében, a négy évvel ezelőttinél jóval bonyolultabb helyzettel találja magát szemben kairóban.

sz/zsa ng

13.55 1302810561

--

sk0040 4 230 mtik1041

rövid hírek

Libia - knck

phenjan, 1981. február 13. /taszsz/ - pénteken phenjanban hivatalosan bejelentették, hogy a koreai ndk nagyköveti szinten diplomáciai kapcsolatokat létesít libiával.

szivárog a „verne gyula,,

bedford, /massachusetts/, 1981. február 13. /reuter/upi/ - szivárog a hélium az egyiptomi luxorból csütörtökön föld körüli útnak indult, verne gyuláról elnevezett kétszemélyes léghajó ballonjából. a léghajó két utasa, maxie anderson 46 és donald ida 47 éves amerikai úgy tervezte, hogy gyorsasági és magassági rekordot állít fel és megkísérli, hogy a nagy magasságban lévő gyors légáramlatok szárnyán 8-10 nap alatt megkerüli a földet. utjuk közben akár 9000 méteres magasságba is felemelkedtek volna. a ballon eddig 1370 kilométert tett meg és jelenleg az arabiai-félsziget felett halad 6000 méter magasságban, mintegy 80 kilométeres sebességgel. ha a hélium szivárgási üteme nem nő, további 1500-2300 kilométert tehetnek meg.

Fi

waldheim nepálban

katmandu, 1981. február 13. /upi/ - kurt waldheim, az ensz főtitkára pénteken uj-delhiből a nepáli katmanduba érkezett. az ensz főtitkárát a himalájai királyság miniszterelnöke, szurja bahadur thapa fogadta. waldheim három napot tölt nepálban és találkozik birendra királlyal is, még mielőtt vasárnap tovább utazik daccába.

szovjet katonai küldöttség

havanna, 1981. február 13. /taszsz/ - befejezte kubai baráti látogatását és hazautazott moszkvába az a szovjet katonai küldöttség, amely élén nyikolaj ogarkov marsallal, a szovjetunió fegyveres erőinek vezérkari főnökével, a honvédelmi miniszter első helyettesével raul castro hadsereg tábornok, a kubai kp kb másodtitkára, az államtanács és a minisztertanács első elnökhelyettese, a kubai forradalmi fegyveres erők minisztere meghívására tartózkodott a szigetországban.

vi ai

14.06 130281 1850

--

sk0041 4 230 mtik1042

a munkáspárt belső helyzete

London, 1981. február 13. /mti/ - a brit munkáspárt északi területi végrehajtó bizottsága felszólította a szakadár szociáldemokrata tanácshoz csatlakozott ottani négy parlamenti képviselőt, hogy ha nem maradnak meg a munkáspártban, haladéktalanul mondjanak le mandátumukról. a négy képviselő egyike, william rodgers volt közlekedési miniszter fennhéjázóan elutasította a pártfórum határozatát, kijelentvén, hogy „esküdtszéket hívtak össze a nyakunk kitekerésére, de minket meg sem hallgattak,,.

a szakadár képviselők jogilag nem kényszeríthetők mandátumuk feladására, de a munkáspárt fokozódó nyomása alatt várhatólag rövidesen kénytelenek lesznek abbahagyni halogató taktikájukat és megalakítani a külön pártot.

Fi

közben a parlamenti csoportban új mozgalom indult meg egy széles középútas tömb alakítására, amely a zülalt pártegység helyreállítását tűzné ki célul. a csoport szervezői szeretnék a bal- és a jobbszárny minél több tagját is megnyerni, hogy elszigetelthessék mind a szakadárokat, mind a „kemény baloldalt”,.

lb/dj ng

14.08 130281 1093

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

szovjet-amerikai - novoje vremja /1.rész/

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1981. február 13. /mti/ - néhány határozott, s az adott helyzetnek megfelelő állásfoglalás foglalkozott az elmúlt napokban moszkvában a reagan-kormány politikájával. a szovjet sajtó, amely az új amerikai kormányzat első szovjetellenes megnyilvánulásai közül elsősorban haig külügyminiszternek az ugynevezett nemzetközi terrorizmussal kapcsolatos állásfoglalásaira reagált, még mindig nem kíván elszüntetett következtetést levonni az új vezetők gyakran megdöglatatlannak minősített állásfoglalásaiból, de ahogy a reagan-kormányzat rendszerbe foglalja külpolitikai elképzeléseit, úgy válik határozottabbá a szovjet válaszadás is. a szovjet fővárosban például megállapítják: ha washingtonban úgy vélik, kiszivárogtatások útján lehetséges széles körű nyilvánosságot biztosítani azoknak a szovjetellenes rágalmaknak, amelyeket haig gromiko szovjet külügyminiszterhez intézett levele tartalmazott, akkor magától értetődően meg kell ismertetni a nyilvánosságot a szovjetunió hivatalos - és nem célzatosan elferdített - állásfoglalásával, gromiko válaszával is.

szovjet részről az új kormányzat legutóbbi kijelentései közül elsősorban a neutronfegyverrel kapcsolatos spekulációkra reagáltak, emlékeztetve washingtont, hogy saját szövetségeseinek ellenállását várták ki - katonailag viszont aligha nyer valamit, ami reagan és munkatársai fegyverkezési terveit illeti, ezek is megfelelő válaszbán részesülnek. a za rubezsom című külpolitikai hetilap például a világsajtó tekintélyes orgánumaiból vett idézetekkel, két oldalas összeállítással bizonyítja azt, amit saját véleményeként közöl. „a republikánus kormányzatnak azok a nyilvánvaló tervei, amelyekkel a világot a hidegháboru korszakába akarja visszavetni, mindinkább szélesedő ellenállásba ütköznek, mind az amerikai, mind

F

pedig a világgözüvéleményben. washington tervei a fegyverkezési verseny meggyorsítására, a salt-ii. szerződés elutasítására, számos más, a fegyverzetet korlátozó megállapodás felülvizsgálatára, az új kormányzat az a törekvése, hogy a nemzetközi kapcsolatokban ismét alkalmazza a korábban már kudarcot vallott erőpolitikát, rákényszerítse saját akaratát más országokra - mindez ellentmond a népek alapvető érdekeinek,, - írta a hetilap. /folyt./

ki ai

14.13 130281 2339

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

szovjet-amerikai - novje vremja /2.rész/

a szovjet álláspontot a reagan-kormány eddigi tevékenységéről, külpolitikai, katonapolitikai állásfoglalásáról szerkesztőségi cikkben összegezi a novoje vremja című szovjet hetilap. a cikk bevezetőben a reagan-kormány eddigi állásfoglalásait gyűjti sajátos csokorba: az egyesült államok új vezetői azt hangoztatták, hogy „vannak a békénél fontosabb dolgok,, s hogy az enyhülés „egyirányu utca, amely a kommunizmus világuralmához vezet,,. állásfoglalásukból az következik, hogy a nemzeti felszabadító mozgalom nem más, mint a nemzetközi terrorizmusnak a kreml irányításával működő osztaga, s hogy az egyedüli lehetséges politika az erőpolitika. a nato tagjait a neutronfegyver bevezetésére és elhelyezésére akarják kényszeríteni, a szovjetuniótól pedig olyan magatartást követelnek, amely megfelel a fehér ház igényeinek. „talán még azt is elvárják tőlünk, hogy higgyünk a földön túli életben, mert az egyesült államok elnöke ezt a hitet saját értékrendszere elengedhetetlen részeként tartja számon,, - írja a lap szerkesztőségi cikke.

„a világ feltételezhetően szívesebben hallott volna mást. azt várta a washingtoni vezetőktől, hogy az alapvető kérdésekre adjanak választ, mondják meg, mit akar tenni az egyesült államok a feszültség enyhítése érdekében, a fegyverkezési verseny megszüntetéséért, a szovjet-amerikai kapcsolatok megjavításáért, mert e kapcsolatok állása az egész nemzetközi helyzetet beárnyékolja, gondot okoz. ezek ma a világpolitikában meglevő prioritások. ezeket azonban nem vették figyelembe,,.

a hetilap idézi azokat a véleményeket, amelyek szerint a kemény amerikai állásfoglalások mintegy jelzések moszkvának: washington addig nem tárgyal vele, amíg a szovjetunió „nem változtat magatartásán,, , s nem fogadja el, hogy reagan „realista,, politikus.

F

„moszkva jobban szereti a realistákat, mint a naiv politikusokat, akik közé most washingtonban a fehér ház korábbi gazdáját sorolják - hangoztatja a novoje vremja -, de a carter-féle naivitástól megszabadulni kívánva könnyen lehet másfajta naivitás áldozatává válni. vajon nem naivítás-e annak feltételezése, hogy a fegyverkezési verseny útján mintegy a sarokba lehet szorítani a szovjetuniót, rá lehet kényszeríteni arra, hogy másfajta politikát folytasson, mint amelyet szocialista nagyhatalomként folytat?,,
/folyt./

ki/zsa ai

14.20 130281 2389

-.-

sk0044 4 230 mtik1045

szovjet-amerikai - novoje vremja /3.rész/

a lap úgy véli: többfajta realizmus van a világpolitikában. az egyik - s a szovjetunió ezt tekinti reális politikának, - józanul ítéli meg a világban kialakult helyzetet és az erőviszonyokat annak érdekében, hogy a társadalmi rendszer eltérése ellenére konfliktusmentes kapcsolatokat lehessen teremteni, tárgyalások útján lehessen rendezni a vitás kérdéseket. de reális veszélyt jelent az a politika is, amelyik tudatosan juttatja el az ügyeket a háborúig, megengedhetőnek, sőt bizonyos esetekben kívánatosnak tartja azt, tudatosan erőszkolja a fegyverkezési versenyt és rossz szándékkal hamisítja meg a másik fél politikáját.

„vajon melyik realizmust részesítik előnyben a fehér házban? a választástól sok függ, - beleértve az amerikai politika jelenlegi formálójának politikai jövőjét is - írja a szovjet hetilap, - mi nem sietjük el a végső következtetéseket, értékeléseket. a republikánus párti kormányzat még azt a száz napot sem élte meg, amelyet a nyugaton hagyományosan megengednek az ujoncnak. azonban a megnyitást nem a legjobb stílusban játszották le, olyan séma szerint, amelyet a gyakorlat már megcáfolt. s ezt a világméretű közönség is jól meglátta. lehet, hogy azok, akiknek meg kellene hallaniuk a játékuokról kialakított egyöntetűen negatív véleményt, még korrigálni tudják játszmájukat. egyelőre azonban csak azt tudjuk megállapítani, mégpedig sajnálattal állapítjuk meg, hogy washingtonnak nincs olyan átgondolt, megfontolt, alaposan kiszámított politikája, amely széles körű támogatásra talált volna mind saját országában, mind pedig szövetségesei körében, s amely megfelelő konstruktív alapot teremtene a másik féllel történő együttműködéshez.

Fi 107

bárhogy gondolkodjunk is az emberiség a tulvilági életről, nem a tulvilágon, hanem ezen a világon akar élni. nincs fontosabb annál, mint hogy békében és egyetértésben éljünk. legalább abban kell egyetértienünk, hogy az egyik félnek nem szabad megpróbálkoznia a másik fél erővel történő eltávolításával a föld színéről. földünk csak egy van, mint ahogy életünk is e földön - írja szerkesztőségi cikkében a novoje vremja.

ki/jp ai

14.24 130281 2166

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

rövid hírek

lyukashomloku mászóegér

peking, 1981. február 13. /upi/ - új egérfajtát fedeztek fel délnyugat-kína őserdő borította hegyeiben, ott, ahol a világ utolsó óriáspandái élnek. az új egeret a kínai zoológusok lyukaskoponyájú mászóegérnek keresztelték el, mert a fümagokkal és zsenge levelekkel táplálkozó állatka koponyájának elején két lyuk található. a tudósok úgy vélik, hogy a lyukashomloku mászóegérké fajtája több jégkorszakot is túlélhetett, mert a hengduan hegyeket soha nem fedte jég.

osztrák hadgyakorlat

bécs, 1981. február 13. /taszsz/ - alsó-ausztriában és stájerországban befejeződött az osztrák fegyveres erők hadgyakorlata, amelyet 4200 katona, 200 harckocsi, légi- és deszantegységek részvételével tartottak. a gyakorlatnak a hivatalos bejelentés szerint ausztria határainak és légtérének védelme volt a célja.

Fi 107

copwe tanácskozása

addisz abeba, 1981. február 13. /adn/ - péntekre virradóra addisz abebában befejeződött az etióp dolgozók pártjának megszervezésére alakult bizottság /copwe/ központi bizottságának második ülészaka. mint a copwe szóvivője elmondta, a négynapos tanácskozáson a gazdasági és társadalmi élet, a külpolitika, a nemzetvédelem és a belbiztonság, valamint az ideológia és a szervezés kérdéseiről volt szó.

vi ai

14.34 130281 1762

-.-

sk0046 4 230 mtik1047

belgium - közalkalmazottak sztrájkja

brüsszel, 1981. február 13. /mti/ - pénteken sztrájkba léptek belgium közalkalmazottai. egy részük 24 órára, más részük csak rövidebb időre szüntette be a munkát. az iskolákban szünetelt a tanítás, a postát nem hordták ki. a vonatok reggel 6 és 9 óra között nem közlekedtek, a városokban azonban a villamos- és az autóbuszforgalom zavartalan volt. a minisztériumok dolgozói péntek délutánra korlátozták a sztrájkot, a tartományi és a községi alkalmazottak azonban egész nap szüneteltették a munkát.

a közalkalmazottak azt sérelemzik, hogy a magánszektorral ellentétben, ahol a szakszervezetek kiharcolták bizonyos engedelményeket a tőkésektől, rájuk nem vonatkoznak ezek az engedelmények. a szakszervezetek a sorozatos sztrájkok segítségével elérték, hogy a január elseje előtt megkötött kollektív szerződések érvényben maradnak annak ellenére, hogy a parlament megszavazta a bérek befagyasztásáról szóló törvényt. ugyanakkor a tőkések szervezete beleegyezett abba, hogy egyes iparágakban megrövidítsék a munkaidőt. ezek a megállapodások két évre szólnak, és a kormány azt reméli, hogy ezzel helyreáll belgiumban a ,,társadalmi béke.,,

értesülések szerint a kormány ígéretet fog tenni arra, hogy a magánszektorra érvényes megállapodásokat kiterjeszti a közalkalmazottakra is.

pd/zsa ng

14.44 130281 1354

Fi 107

-.-

sk0047 4 230 mtik1048

magyar plakátkiállítás

belgrád, 1981. február 13. /mti/ - pénteken a jugoszláv fővárosban budapest fel-szabadulásának évfordulója alkalmából ,,a magyar népköztársaság 35 éve,, címmel plakátkiállítás nyílt, a magyar munkásmozgalmi múzeum és a jugoszláv levéltár közös szervezésében.

a jugoszláv levéltár disztermében megrendezett kiállítás ünnepélyes megnyitását elmondott beszédében bozsidar manics, a szerb köztársasági kormány kulturális minisztere, a magyar-jugoszláv kulturális együttműködési bizottság társelnöke hangsúlyozta, hogy a kölcsönösen hasznos és egyre gazdagodó kulturális együttműködés mind jelentősebb szerepet tölt be a két szomszédos, szocialista ország baráti viszonyának erősítésében.

a kiállítást halász józsef belgrádi magyar nagykövet nyitotta meg. beszédében rámutatott, hogy a bemutatott 70 plakát áttekintést ad magyarország felszabadulás utáni fejlődéséről, és hogy ez a rendezvény is érzékelteti a magyar-jugoszláv kulturális kapcsolatok bővülését.

már/zsa pl

15.11 130281 1023

-.-

sk0048 4 230 mtik1049

szkp-kongresszus - képzőművészek

moszkva, 1981. február 13. /mti/ - ünnepélyes keretek között nyitották meg pénteken moszkvában, a kreml közelében levő központi kiállítási csarnokban az szkp közelgő xxvi. kongresszusa tiszteletére rendezett képzőművészeti kiállítást. ,,a kommunizmust építjük,, címmel a kiállításon elsősorban olyan műveket mutatnak be, amelyek a szovjet emberek munkáját, mindennapi életét örökítik meg. a kiállított anyag zömét festmények, grafikák alkotják, de bemutatják a szobrászat, a kisleptika - főként az éremművészet -, a plakátművészet, az ipari formatervezés, az építészet legkiemelkedőbb alkotásait is. az 1500. bemutatásra kerülő alkotás nem is fért el egy helyen, ezért a képzőművészeti szövetség székházában és a szovjet hadsereg házában is külön részleg nyílt.

Fi 107

a pártkongresszus tiszteletére rendezett kiállítás immár hagyomány a szovjetunióban. a kiállítási bizottság elnöke elmondotta: az érdeklődés a művészek körében igen nagy volt, több mint négy és félezer alkotást küldtek be, s ezek közül választotta ki a zsűri a bemutatott anyagot. igen sok olyan mű szerepel a kiállítás anyagában, amelyet a művészek a képzőművészeti szövetség által szervezett helyszíni utazásokon készítettek: a szövetség számos ilyen utat rendezett a legnagyobb építkezésekhez, így például a bajkál-amur vasútvonal és a nureki erőmű építéséhez.

ki pl ng

15.23 130281 1399

-.-

sk0049 4 230 mtik1050

Lázár - elutazás

szófia, 1981. február 13. /mti/ - Lázár György, a minisztertanács elnöke kétnapos hivatalos baráti látogatásának befejeztével pénteken délután hazaindult Bulgáriából. a szófiai központi pályaudvaron a magyar kormányfőt és kíséretét Sztanko Todorov, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának elnöke bucsúztatta. ott voltak a bucsúztatásnál Todor Bozsinov, a minisztertanács elnökének első helyettese, valamint Andrej Lukanov és Kiril Zarev miniszterelnök-helyettesek is.

a magyar kormányfő bulgáriai látogatásáról közleményt hoznak nyilvánosságra.

ie-ék/so ml ng

15.55 130281 0608

Fi 10.10

-.-

sk0050 4 230 mtik1051

Zsivkov-Lázár - részletes

szófia, 1981. február 13. /mti/ - Todor Zsivkov, a bkp kb első titkára, a bolgár népköztársaság államtanácsának elnöke pénteken délután a szófiai Bojana rezidencián fogadta Lázár Györgyöt, az MSZMP politikai bizottságának tagját, a minisztertanács elnökét.

a találkozón részt vett Sztanko Todorov, a bkp kb politikai bizottságának tagja, a bolgár minisztertanács elnöke.

a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen nagyra értékelték Bulgária és Magyarország, a bolgár kommunista párt és a magyar szocialista munkáspárt kapcsolatainak fejlődését.

áttekintették a két testvérország sokoldalú együttműködése további elmélyítésének és megszilárdításának kérdéseit.

megvitatták a nemzetközi helyzet időszerű problémáit is.

a találkozót, amelyen jelen volt Sebestyén Jenő és Bonczó Mitev, a két ország nagykövete, a teljes nézetazonosság jellemezte.

Todor Zsivkov pénteken ebédet adott Lázár György tiszteletére.

a baráti légkörű ebéden részt vettek a magyar kormányfő kíséretének tagjai, valamint Sztanko Todorov, Petr Mladenov, a bkp kb pb tagja, külügyminiszter, Andrej Lukanov, a bkp kb pb póttagja, miniszterelnök-helyettes. ott volt a két ország nagykövete is.

ie/ék/so ai

16.44 130281 1262

-.-

sk0051 4 260 mtik1052 /embargó 20 óráig!/
nyugat-berlini filmfesztivál /1. rész/

kocsis Tamás, az mti tudósítója jelenti:

nyugat-berlin, 1981. február 13. /mti/ - a versenyen kívül szereplő „mint dühödt bika”, című amerikai játékfilm /rendező: Martin Scorsese/ európai premierjével és Hans-Jochen Vogel kormányzó-polgármester fogadásával pénteken megkezdődött a xxxi. nyugat-berlini filmfesztivál, amelyen mintegy 40 ország - köztük

Nuv 10.10

számos más szocialista országgal együtt magyarország - filmjei szerepelnek. az ünnepi megnyitón jelen volt nagy lászló nyugat-berlini magyar főkonzul is.

a fesztivál különböző kategóriáiban - a versenyfilmekről a gyermekfilmek bemutatón és az információs vetítéseken át a filmek nemzetközi adás-vételében jelentős szerepet betöltő kereskedelmi vetítésekig - több mint 1100 filmet mutatnak be. tehát a február 24-én záruló monstre-program minden egyes napjára átlagosan 100 film jut, jóval több, mint eddig bármikor. a példátlan filmtömegből 21 játék- és 12 rövidfilm verseng a hagyományos arany és ezüst medve díjakért, a kereskedelmi programokon - „a filmek szupermarketjén”, - viszont mintegy 600 filmet vetítenek le.

a magyar filmek közül a versenykategóriában lugossy lászló „köszönöm, megvagyunk”, című filmje szerepel; hivatalos bemutatóját csak a fesztivál zárószakaszában, február 22-én tartják. a gyermekfilmek mindig népszerű fesztiválján már február 17-én műsoron lesz palásthy györgy „égigérő fü”, című alkotása, és ugyanezen a napon vetítik le először az információs bemutatók keretében gothár péter „ajándék ez a nap”, című filmjét is. a filmvásáron - amelyen keresztül már sok magyar film került be a nemzetközi filmforgalomba - 15 magyar játékfilmet és 32 rövidfilmet mutat be a hungarofilm. az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan magyar filmszakemberek az idei fesztivált is felhasználják arra, hogy kiválasszanak filmeket magyarországi bemutatásra, a magyar közönség számára.

a magyar versenyfilm vetítésére filmes küldöttséget is várnak budapestről: dr. nemeskürty istvánt, a budapest filmstudio vezetőjét, lugossy lászló rendezőt és nyakó juliannát, a „köszönöm, megvagyunk”, főszereplőjét. /folyt./

ko/fe ng

16.47 130281 2174

--

sk0052 4 260 mtik1053

nyugat-berlini filmfesztivál /2. rész/

a nyugat-berlini fesztivál versenykategóriájából az idén hiányzik anglia, gyengén képviselt franciaország és olaszország, az nszk is csak egyetlen filmmel verseng a díjakért. teljesen hiányzik a főprogramokból dél-amerika és afrika. első ízben vesz részt viszont a versenyen a kínai népköztársaság, a sanghaji filmstudio „jőjj vissza, fecskemadár”, című, 1980-ban készült filmjével, amely két

Nww

12-10

9

család életén keresztül az elmúlt 24 év politikai hullámzásait mutatja be. az idei fesztivál fő jellemzője - minden kategóriában - az amerikai dömping.

a der tageesspiegel, nyugat-berlin legtekintélyesebb polgári lapja pénteki vezércikke szerint „bizonyos foku egykedvűség, bizonyos mérvű fáradtság, nyomja rá a bélyeget a fesztiválra. a liberális politikai irányzatú lap „az igazi kockázatvállalás bátorságának hiányával”, magyarázza többek között azt is, hogy az ndk által javasolt versenyfilmek „nem nyerték el a válogató bizottság jóindulatát”, és így a német demokratikus köztársaság - amely konrad wolf „solo sunny”, című filmjével tavaly a fesztivál egyik legsikeresebb díjnyertese volt - az idén csak kereskedelmi céllal mutat be filmeket nyugat-berlinben.

ko/mh ng

16.50 130281 1239

--

sk0053 4 230 mtik1054

közel-keleti hírek

beirut, 1981. február 13. /ap/ - libanon fölött pénteken légicsatát vívtak egymással az izraeli és a sziriai légierő vadászgépei - jelentette a beirutai rádió, a hivatalosan meg nem erősített hír szerint egy sziriai repülőgép lezuhant, pilótája katapultált.

izraeli jelentés szerint egy sziriai gép tüzet nyitott a libanon légtérében „rutinszerű őrnjáratot teljesítő”, izraeli légikötelékre. tel-avivban közölték azt is, hogy a beirut fölött elhaladó izraeli repülőgépekre a libanoni léghárítás heves tüzet zúdított.

new york, 1981. február 13. /taszsz/ - az egyesült államok páncélelhárító rakétákkal felszerelt 24 „kobra”, típusu katonai helikoptert szándékozik jordániának eladni 114 millió dollárért - közölte a the new york times.

tel-aviv, 1981. február 13. /upi/ - a kormányon lévő likud pártszövetség 16, míg az ellenzékben lévő munkapárt 51 mandátumot nyerne, ha most tartanák meg a június 30-ra kitűzött izraeli választásokat - állapította meg a haarec című izraeli napilap öt hónappal a szavazás előtt tartott közvéleménykutatása alapján. a két rivális jelenleg egyaránt 39 mandátummal rendelkezik a 120 tagu knessetben.

Nww

beirut, 1981. február 13. /taszsz/ - valid dzsumblatt, a libanoni nemzeti haladó erők központi politikai tanácsának elnöke fogadta a demokratikus ifjúsági világszövetség beiruti látogatáson tartózkodó küldöttségét. a delegációt ernesto ottone fernández, a divsz elnöke és barabás miklós főtitkár vezeti.

gr ml bs

17.49 130281 1515

-.-

sk0054 4 230 mtik1055

kozmosz-1245

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - pénteken a szovjetunióban föld körüli pályára állították a kozmosz-1245 jelzésű mesterséges holdat.

a pálya adatai: kezdeti keringési idő 90,3 perc, a földtől való legnagyobb eltávolodás 403 kilométer, a legkisebb 208 kilométer, a pálya síkjának az egyenlítő síkjával bezárt szöge 72,9 fok.

a műhold fedélzetén elhelyezett berendezés, amely a kozmikus térség további kutatását szolgálja, megfelelően működik.

fo bs

17.50 130281 0499

-.-

sk0055 4 230 mtik1058

nemzetköziség - novoje vremja

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - a jelentegi feszült nemzetközi helyzet rendkívüli élességgel veti föl a forradalmi erőknek a világ sorsáért viselt nemzetközi felelősségét - mutat rá a novoje vremja című szovjet hetilap.

a béke kérdése ma az a pont, ahol a proletár nemzetköziség szervesen kapcsolódik az élet megőrzésében való általános emberi érdekelttséghez, az élethez való jog védelmezéséhez - állapítja meg a hetilap.

Nuu

19. 1981

A

a proletár nemzetköziségnek, a marxizmus-leninizmus egyik alapelveinek mai fontosságát hangsúlyozva a cikk leszögezi: „a kommunistáknak, a munkásosztálynak, ugyanúgy mint lényegében minden népnek, erős és alattomos ellenséggel kell szembenéznie: az imperializmussal, a monopoltörkövel.”

a kommunista mozgalom helyzetéről szólva a szovjet lap rámutat: „az egyenlőség, az önállóság és az egymás álláspontja iránt érzett tisztelet szellemében létrejött és fejlődik a munkásosztály forradalmi pártjai közötti egység demokratikus rendszere. e rendszer megfelel a proletár nemzetköziség elveinek, és feltételezi a pártok által a közös kommunista célokért vívott harcban vállalt nemzetközi kötelezettségek önkéntes betartását.”

„nem szerepel napirenden a kommunista mozgalom valamiféle központjának megteremtése, - írja a novoje vremja. - az egyes kommunista és munkáspártok álláspontjának kidolgozása „olyan folyamat, amelyben ellentmondások is felszínre kerülnek, nem „megkövült monolitikus egységre, van szükség, hanem „a konkrét kérdésekben eltérő és a marxizmus-leninizmus alapelveire támaszkodó vélemények és álláspontok dinamikus rendszerére. ennek példája a párizsi találkozó, amelyet az európai kommunista és munkáspártok a béke és a leszerelés előmozdításáért rendeztek 1980. áprilisában.”

kf ml bs

18.07 130281 1810

-.-

sk0056 4 300 mtik1059

reuter - új vezérigazgató

London, 1981. február 13. /mti/ - a reuter hírügynökség új vezérigazgatója glen renfrew, aki eddig a hírügynökség észak-amerikai területi hálózatának élén állt. a korábbi vezérigazgató, gerald long 32 év után vált meg a reutertől, és a times-lapok új kiadványát igazgatását vette át.

lb/fe mp

18.08 130281 0346

Nuu

19. 1981

A

-.-

sk0057 4 230 mtik1060

török per

ankara, 1981. február 13. /mti-upi/ - nyolcvankét ultrabalos terroristát állítottak bíróság elé pénteken ankarában, és közülük harmincra a katonai ügyész halálbüntetés kiszabását kérte. az ügyész szerint a vádlottak „marxista kormányt”, akartak hatalomra juttatni ebben a nato-országban. két vádlottra az ügyész csak azért nem kért halálos ítéletet, mert még nem töltötték be 18. életévüket.

a 82 vádlott mindegyike az ugynevezett „népi felszabadítási front”, tagja. perük megkezdése egybeesik a török belügyminisztérium bejelentésével, amely szerint egy egyhetes rendőrségi akció során további 584 baloldali személyt vettek őrizetbe.

a 82 vádlott közül csak 66 jelent meg a bíróság előtt, és egyelőre nem adtak magyarázatot a 16 távollmaradásának okára. a tárgyalás kezdetén két vádlott kiátkozni kezdett és azzal vádolta a biztonsági erőket, hogy megkínózták őket.

a katonai hatalomátvétellel tavaly szeptember 12-én kormányra jutott jelenlegi rendszer egyik központi feladatának tekinti a terrorizmus elleni harcot. az átfogó tisztogatási akciók során sokszáz embert tartóztattak el és állítottak bíróság elé. a török katonai rendszer külföldi bírálói egyebek között attól tartanak, hogy az nemcsak a terrorizmussal, hanem a politikai ellenzékkel is igyekszik leszámolni. iltér türkmén külügyminiszter a hét elején franciáországban egy televíziós nyilatkozatban viszont azt hangoztatta, hogy a jelenlegi török vezetők eltökélt szándéka a polgári kormányzáshoz való visszatérés.

fg ng bs

18.11 130281 1541

-.-

sk0058 4 300 mtik1061

el nem kötelezettek /esti összefoglaló/ /1. rész/

patak károly, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

uj-delhi, 1981. február 13. /mti/ - néhány perccel husz óra - magyar idő szerint 15.30 óra - után, zárülésre szólították uj-delhi kulturpalotájában, a vigyan bhavanban az el nem kötelezett országok külügyminisztereit. az üles - az eredeti napirendhez viszonyítva -

Nm

19. 19

19

éppen huszonhárom órát késett. csak ekkorra alakult ki a konszenzus, a közegyetértés azokban a szerkesztő bizottságokban, amelyek a vitás paragrafusokat tárgyalták, utóbb már éjjel-nappal. külön hatóság késést jelentett, hogy az egyik szerkesztő csoportnak az éjszakai órákban is ülésennie kellett: a pakisztániak, miután már elfogadtak egy afganisztánt érintő szövegrészt, pénteken meglepetésre bejelentették, hogy „tul fáradtak voltak,,, nem figyelhettek fel kellőképpen a technikai részletekre. így aztán a kérdéses oldalt pénteken ismét elő kellett venni.

az uj-delhiben ötnaposra nyult külügyminiszteri értekezlet két fő dokumentumot fogadott el. az egyik rögzíti a politikai állásfoglalásokat, a másik az el nem kötelezettek gazdasági elemzése sajátos problémáikról, az egymással folytatott együttműködés bővítésére tett ígéretekről.

ami a politikai részt illeti, különös figyelmet keltett a palesztinai arab nép érdekeinek védelméről hozott döntések sora, tekintettel arra, hogy a camp david-i alku egyik aláírója, egyiptom tagja volt, s itt uj-delhiben is tagja maradt az el nem kötelezett mozgalomnak. a közel-kelettel kapcsolatban a nyilatkozat mindenekelőtt camp david-ról beszél: elítéli a paktumot, mert aláírói dönteni kívánnak a palesztinok jövőjéről, az 1967-ben izrael által megszállt arab területek sorsáról. eleve elutasított a deklaráció minden olyan kezdeményezést, amely camp david-en nyugszik, különmegállapodásokat szorgalmaz, s így árthat a palesztinai nép ügyének. nem tartják a résztvevők alkalmasnak az ensz közismert 242-es számú határozatát a palesztin sérelmek orvoslására. sikra szállnak jeruzsálemért, majd felkérlik az ensz tagállamait, hogy izrael képviselőinek megbízólevelét ne fogadják el sem a világszervezetben, sem annak szakosított intézményeiben.

bizonyos fokig újrafogalmazza a fő dokumentum az indiai-óceáni térség helyzetéről korábban előterjesztett indiai tervezetet. /folyt./

pk/gi ml bs

18.16 130281 2347

Nm

19. 19

19

-.-

sk0059 4 230 mtik1056

szadat

párizs, 1981. február 13. /ap/upi/afp/ - anvar szadat egyiptomi elnök kétnapos párizsi látogatása befejeztével pénteken hazautazott kairóba. az egyiptomi elnököt az orly-i repülőtéren jean francois-poncet francia külügyminiszter bucsuztatta.

szadat elutazása előtt tartott sajtóértekezletén védelmébe vette a camp david-i megállapodásokat. azt bizonygatta, hogy ezek keretében valósítható meg - ugymond - a palesztinok „teljes önkormányzata”, „felszólította a nyugat-európai országokat: „kiegészítő biztosítékokkal”, kapcsolódjanak bele az amerikai segédlettel tető alá hozott egyiptomi-izraeli különalku megvalósításába.

szadat egyértelműen értésre adta: mind katonai, mind politikai, mind pedig gazdasági téren közreműködést vár nyugat-európától. javasolta, hogy 1982-ben - amikor izraelnek a békeszerződés értelmében végleg ki kell vonulnia a sinai-félszigetről - a nyugat-európai országok az ensz keretében küldjenek békefenntartó erőket a félszigetre. nyujtsanak - mondta továbbá - gazdasági segítséget a közel-keleti térség államainak. politikailag pedig működjenek közre a különalku megvonta államhatárok szavatolásában. hozzátette, hogy a kilencek velencei közös nyilatkozata /amely mint ismeretes, közelebbről meg nem határozott szerepet szánt a pfsz-nek is a rendezésben/ „még nem öltötte konkrét kezdeményezés formáját”,.

elmondotta: üzenetet küldött reagan amerikai elnöknek, s ebben „ragaszkodott”, ahhoz, hogy washington továbbra is vegyen részt a camp david-i „békefolyamatban”,. az egyiptomi elnök szerint üzenetére „kedvező válasz”, érkezett a washingtoni fehér házból.

az egyiptomi elnök ismételtén visszautasította a közel-keleti konfliktus ugynevezett jordániai megoldását. véleménye szerint jordánia csak akkor juthat szerephez, ha egyiptom és izrael már megállapodott a palesztinai önkormányzat ügyében. szadat támadta asszad elnököt, azzal vádolva, hogy a szíriai államfő libanonra is kiterjedő „nagy szíriát”, akar. szadat azt állította, hogy asszad „nagy mértékben felelős”, kamal dzsumblattnak, a libanoni baloldal egyik vezetőjének 1976-ban történt meggyilkolásáért.

Luxembourg /reuter/ - az európai parlament pénteken sürgette a közös piaci minisztereket: biztosítsák egyiptom részvételét a tizek és az arab országok párbeszédében. a testület szadat elnöknek a közös piaci parlament keddi ülésén elmondott beszédére hivatkozva azt állította, hogy egyiptom az egk „természetes partnere”,.

lp mp bs

18.18 130281 2495

Nm

20.36

sk0060 4 230 mtik1057

stefan andrei moszkvába látogat

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - stefan andrei, a román kommunista párt/politikai végrehajtó bizottságának póttagja, a román szocialista köztársaság külügyminisztere a közeli napokban a szovjet kormány meghívására a szovjetunióba látogat.

km bs

18.19 130281 0303

--

sk0061 4 230 mtik1062

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás az sk0010 számú hírünkhöz

a 6. sorban baloldali őrlőfoga helyett:

baloldali állkapcsának az a része volt, amelyben az őrlőfogak elhelyezkedtek...

irandó.

az utolsó sorban naumann-elefánt őrlőfogát helyett ..

naumann-elefánt állkapcsának töredékét... irandó.

sas/só bs

18.20 130281 0394

Nm

20.35

--

sk0062 4 300 mtik1063

reagan - triumvirátus

washington, 1981. február 13. /mti/ - ronald reagan „triumvirátusáról”, közölt pénteken elsőoldalas cikket a the new york times, tehát arról a három emberről, akiknek módjuk és joguk van bejelentés nélkül belépni az amerikai elnök dolgozószobájába. a három kivételezett személyiség edwin meese, az elnök főtanácsadója, james baker, a fehér ház hivatalvezetője és michael k. deaver, aki hivatalosan baker helyettese, egyben azonban régi és családi barátság szálai fűzik az elnökhöz.

edwin meese a the new york times leírása szerint a konzervatív szokások és eszmék legfőbb védelmezője a fehér házban, mint politikai tanácsadó, szükség esetén megváltoztatja a minisztériumok hatáskörét, s legalábbis egyelőre, igyekszik biztosítani a kabinet-kormány működését, vagyis azt a rendszert, amelyben a minisztertanács dönt a legfontosabb politikai kérdésekről.

james bakernek köszönhető, hogy azok a reagan-hívek, akik az elnököt a választási kampány idején támogatták, egyre nagyobb számban töltik be a fehér házhoz tartozó hivatalokat, s most azon dolgozik, hogy reagan ígérete szerint néhány feketéből, illetve spanyol-amerikai számára is állást találjon az elnök környezetében. másrészt, mivel baker mégiscsak george bush kampányfőnökéből lett reagan jobbkeze, azzal is kénytelen foglalkozni, hogy a fehér ház kapuit bezárja azok előtt, akik régebben személyes kapcsolatban voltak az elnökkel, mint ő maga.

michael deaver kötelezettségei kevésbé pontosan körvonalazhatók. fontos feladata, hogy ő készíti el reagan napi munkatervét. deaver hármuk közül a legfiatalabb, csupán 42 esztendő, s bár rang szerint ő az utolsó, egyelőre ő teheti a legtöbbet „a kulisszák mögött”,.

a fehér ház egy munkatársának véleményét idézve a the new york times megállapítja, hogy „a háromszögben az első törés a meese-baker tengely mentén következhet be, mivel beosztásuk sok ponton keresztezi egymást, és mivel baker a jelek szerint jobb szervező, mint meese.

br/so mp

18.24 130281 2017

Nm

20.35

--

sk0063 4 300 mtik1064

izraeli kp - magyar felszólalás /1.rész/

rákos györgy, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

haifa, 1981. március 13. /mti/ - az izraeli kommunista párt kongresszusának harmadik napján, a péntek délutáni ülésen köszöntötte a tanácskozás résztvevőit az mszmp küldöttsége. kornidesz Mihály, a központi bizottság tagja, a kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője adta át a magyar kommunisták üdvözlését.

a magyar küldött kijelentette: „azonos az álláspontunk azzal a békeprogrammal, amelyet a kongresszus a közel-keleti térség és az egész világ békéjét fenyegető válság igazságos és tartós rendezésére előterjesztett. a camp david-i különutas politika kudarca nyilvánvaló. az átfogó közel-keleti rendezés csak valamennyi érdekelt fél közvetlen részvételével - a palesztinai felszabadítási szervezet révén a palesztinai arab népet is beleértve -, valamint a közel-kelet valamennyi állama és népe, köztük izrael érdekeinek tiszteletben tartásával valósítható meg. az ilyen rendezés megköveteli az izraeli csapatok kivonását az 1967-ben megszállt összes arab területről, a palesztinai arab nép önrendelkezési jogának, független állam alapítására vonatkozó jogának helyreállítását és a térség valamennyi állama szuverenitásának és biztonságának szavatolását.

nagyrá értékelve az izraeli kommunista párt marxista-leninista, internacionalista politikáját, a magyar küldöttség vezetője leszögezte: a kongresszus azt bizonyítja, hogy a párt tömöríti izrael leghaladóbb zsidó és arab munkásait, parasztjait és értelmiségét, történelmi osztálykülönbségét teljesítve kifejezi és bátran képviseli korunk - s így izrael - fejlődésének igazi történelmi távlatait.

az mszmp-t és az ikp-t kölcsönös testvéri szolidaritás, a nemzetközi kommunista mozgalom alapvető azonos érdekei kapcsolják össze - mondotta végezetül kornidesz Mihály, majd a kongresszusnak eredményes munkát, az izraeli kp minden tagjának sok sikert kívánt a kongresszusi határozatok végrehajtásában. /folyt./

rg/mh mp

18.35 130281 2028

Nm

20.35

--

sk0064 4 300 mtik1065

el nem kötelezettek /2. rész/

anélkül, hogy megemlítené diego garciát, az egyesült államok bázisát, amely az egyetlen megnevezhető támaszpont a térségben, a fő okmány „a meglévő támaszpontok és egyéb katonai létesítmények, bővítésének veszélyére figyelmeztet, aggodalmát fejezi ki a nukleáris tömegpusztító fegyverek jelenléte miatt, utal a térség országainak kizárólagos érdekeire a körzetben, és támogatja sri lankának azt a kezdeményezését, hogy tartsanak colombóban értekezletet az érdekelt felek bevonásával, s tárgyalják meg az indiai-óceán térségének a katonai jelenlétől való mentesítését.

irak és irán háborujáról az okmány megállapítja, hogy egyetlen országnak sincs joga erőszakkal területet szerezni, s ha így területhez jutott, azt vissza kell adnia. szerepel a megfogalmazásokban a területi épség sérthetlensége, a beavatkozás elítélése, az egymással szemben támasztott követelések tisztázására pedig a békés eszközöket javasolják új-delhiben. a 93 ország és a két felszabadítási szervezet közös álláspontja, hogy felkérjük kuba, india, zambia külügyminiszterét, illetve a palesztinai felszabadítási szervezet politikai osztályának vezetőjét: tegyenek meg mindent az említett elvek érvényre juttatásáért az iráni-iraki viszály rendezése céljából.

„különös aggodalommal, szólnak az el nem kötelezettek indokina feszültségóccairól, elítélve az erő alkalmazását. „veszélyek, -ről szólnak kambodzsa vonatkozásában is, elismerve, hogy e veszélyek „kambodzsában, s azon túl, „fenyegetnek. megfigyelők ebben az indokina katonai együttműködést kiváltó kínai fenyegetésre való utalást vélnek felfedezni. a nyilatkozat „átfogó politikai rendezés, -t sürget, amely lehetővé tenné, hogy az országból kivonják a külföldi haderőket. szót ejt viszont egyfajta „külföldi kényszerről, is, amelynek megszüntével kambodzsa szabadon dönthetne jövőjéről. a célszerűség miatt vietnam ezen a ponton fenntartásait szögezte le az okmányban.

afganisztán helyzetével összefüggésben is aggodalmukat nyilatkoztatják ki a résztvevők. politikai rendezést sürgetnek, olyat, amely az afganisztánban lévő „külföldi csapatok, „kivonásának az alapja lehet, s a célt afganisztán most is fennálló függetlenségében, területi épségében és további el nem kötelezett státusában jelölik meg. /folyt./

pk/gi ml bs

18.39 130281 2329

Nw

20.35

-.-

sk0065 4 300 mtik1066

Lázár - 3. /gyánlátogatás, aláírások/ /1.rész/

izsák erika és pék miklós, az mti tudósítói jelentik:

szófia, 1981. február 13. /mti/ - Lázár györgy, a minisztertanács elnöke pénteken délelőtt a szófiai számítástechnikai intézetet és üzemet kereste fel. a látogatásra elkísérte őt bolgár kollégája, sztanko todorov.

a számítástechnikai intézet bejáratánál vaszil hubcsev elektronikai és elektrotechnikai miniszter fogadta a vendégeket. a 12 bolgár számítástechnikai gyár új gyártmányait kifejlesztő intézet munkájáról zsviko zselezov igazgató tájékoztatta Lázár györgyöt. bemutatták különböző műszaki újdonságaikat, közöttük az elektronikus pénztárgépek új típusát, a raktárkészletek folyamatos nyilvántartására alkalmas berendezést és egy sokoldaluan alkalmazható szövegfeldolgozó automatát. a miniszterelnök ezután - vladimir botev igazgató kalauzolásával - megtekintette a számítástechnikai üzem szerelőcsarnokát, ahol egyebek között az ott készülő integrált áramkörök lyukszalagvezérléses minőséggellenőrzésének korszerű módszerére hívták fel a figyelmet.

vaszil hubcsev elektronikai és elektrotechnikai miniszter a magyar-bolgár elektrotechnikai együttműködés néhány eredményéről és főként további konkrét terveiről adott rövid tájékoztatást. elmondotta: a bolgár számítástechnikai ipar termékei jó piacra találnak magyarországon. az 1022-es számítógépek alkalmazásáról kedvező véleményeket kapnak a magyar felhasználóktól, s most nagyobb teljesítményű berendezések exportját is tervezik.

Lázár györgy köszönetet mondott azért, hogy bepillantást nyert a gyár és az intézet tevékenységébe, amely egyszerre jelzi a bolgár gazdaság gyors ipari és műszaki fejlődését, a kgst-szakosítás eredményeit és a magyar-bolgár számítástechnikai együttműködés sikereit és lehetőségeit. a minisztertanács elnöke látogatása végén elismerő sorokat írt az intézet és az üzem vendégkönyvébe. /folyt./

ie/ék/so mp bs

18.43 130281 1939

Nw

20.35

-.-

sk0066 4 300 mtik2001

Lázár-3. /2.rész/

a korábbi években Lázár György és Sztanko Todorov zárómegbeszélést tartottak a bojana kormány-vendégházban. ezt követően emlékeztetőt irtak alá a két ország gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésének időszaki feladatairól. ez egyebek között megállapítja, hogy az árucseré-forgalom mintegy 30 százalékát a szakosítási és együttműködési szerződések alapján készülő gyártmányok adják. jelenleg újabb termelési együttműködési javaslatokat dolgoznak ki, főként a gépgyártásban, a vegyiparban, az elektronikai és az elektrotechnikai iparban.

az emlékeztető szerint szükséges, hogy - az 1985 utáni időszakra is - olyan szakosítási és kooperációs javaslatok készüljenek, amelyek az eddigieknél nagyobb mértékben járulnak hozzá a két ország gazdasági problémáinak megoldásához. a miniszterelnökök fontosnak tartják, hogy erősödjék a gazdasági együttműködés harmadik piacokon, s ezért elő kívánják mozdítani a komplex létesítmények közös exportját. a két ország árucseréjét illetően szükségesnek látják a kölcsönös szállítások kiegyensúlyozását, valamint a szállítási fegyelem erősítését és a gépipari pótalkatrész-ellátás javítását. egymás fogyasztási cikkeinek jobb megismerése és kínálata érdekében célszerűnek tartják, hogy a két fővárosban bolgár, illetve magyar üzlet nyíljon. /folyt/

ie/ék/so mp bs

18.46 130281 1350

-.-

sk0067 4 300 mtik2002

el nem kötelezettek /3. rész/

világos utalásként arra a feszült viszonyra, amely nem afganisztán hibájából kabul és islamabad, illetve teherán közt fennáll, „szilárd és harmonikus”, viszonyok kimunkálását sürgeti délnyugat-ázsiaiában, óva intve a békét, a biztonságot fenyegető nemzetközi következményektől.

kurt waldheim, az ENSZ főtitkára, miután ismételtén sikra szállt a vitás kérdések tárgyalásos rendezése mellett, pénteken új-delhiből nepáli látogatásra utazott. /folyt/

pk/gi/ml bs

18.49 130281 0515

Nww

oo. 30

-.-

sk0068 4 300 mtik2003

el nem kötelezettek /4. rész/

új-delhi, 1981. február 13. /mti/ - mielőtt a résztvevők elköszöntek volna egymástól és indiától, az elnök, naraszimha rao indiai külügyminiszter helyt adott néhány küldöttség soron kívüli észrevételének.

ilyen észrevételt tett az afganisztáni delegáció egyik tagja is. a küldött fenntartással élt az ellen a szövegrész ellen, amely hazájával foglalkozik. megállapította, hogy a konferencia indokolatlanul, s kellő körültekintés nélkül nyult hozzá egyik résztvevő ország belügyeihez, különösen azt a kérdést illetően, hogy súlyos veszélyhelyzetében az ország külföldi segítségért folyamodott. közölte, hogy fenntartásait az afgán küldöttség levélben is az elnökség tudomására hozta.

vietnam támogatta az afgán észrevételt, hangsúlyozva, hogy az indoknai térségről szóló kitételek hasonlóképpen tartalmaznak helytelen állásfoglalásokat.

pk/gi ml bs

19.06 130281 0912

-.-

sk0069 4 300 mtik2004

izraeli kp - kongresszus, magyar /2.rész/

a kongresszusi vitában pénteken emile tuma, a politikai bizottság tagja felszólalásában hangsúlyozta: a camp david-i egyezmények megkötésével távolabbra tolódott az igazságos közel-keleti rendezés, s fokozódott a palesztin nép harca a megszállt területeken. az ellenállás - mondotta - mindinkább a palesztinai felszabadítási szervezet vezetése köré tömörült, amely jóideje realista álláspontot képvisel, elfogadta az ENSZ határozatait, s ennek megfelelően az izraeli kp által is megfogalmazott rendezési elképzelést támogatja. eszerint az önrendelkezés valóra váltása független palesztin állam létrehozását jelenti izrael mellett ciszjordániában /és jeruzsálem arab részében/, valamint a gazai övezetben.

david khenin, a politikai bizottság tagja az ország belpolitikai helyzetét elemezve megállapította, hogy a jobboldali begin-kormány gazdasági és szociális politikája a dolgozó nép és a lakosság

Nww

hátrányos helyzetű rétegeinek körében elégedetlenséget szült. ugyanakkor figyelmeztetett, hogy a likud-rendszer hatalomra kerüléséhez a munkapárti kormányok készítették elő a talajt, s ez a párt ma sem kínál alternatívát a béke megteremtéséhez, nem rendelkezik a társadalmi és gazdasági problémák megoldására alkalmas programmal. e kudarcot vallott politikával szemben egyedül az izraeli kommunista párt kínál igazi alternatívát - mondotta khenin, utalva a pártnak a központi bizottság beszámolójában elhangzott gazdasági és társadalmi programjára.

a küldöttek a vita végeztével szombaton zárt ülésen választják meg a párt vezető testületeit.

rg/mh mp bs

19.13 130281 1630

-. -

sk0070 4 300 mtik2006

Lázár - 3. /4.rész/

a két nép kölcsönös jobb megismerése és a kapcsolatok erősítése érdekében lépéseket tesznek a nyelvtanulás megkönnyítésére. mindkét ország két-két vidéki egyetemén a fővárosiakhoz hasonlóan magyar, illetve bolgár nyelvű lektorátust állítanak fel. bulgáriában is lehetőséget teremtenek magyar nyelv- és irodalom szakos tanári diploma megszerzésére. a következő öt évben a meglévőnél korszerűbb és gazdagabb magyar-bolgár és bolgár-magyar szótár jelenik meg.

a megállapodások aláírása után a két kormányfő rövid nyilatkozatot adott a bolgár televízióknak és rádióknak. Lázár György hangsúlyozta, hogy a tárgyalás eredményeivel minden tekintetben nagyon elégedett. megbeszélések hasznosak voltak, s a kétoldalú együttműködés több fontos kérdésben jutottak a további kapcsolatok szempontjából is jelentős konkrét megállapodásokra.

Sztanko Todorov rámutatott, hogy a két ország együttműködése minden területen sikeresen, dinamikusan fejlődik. kiemelte, hogy az aláírt megállapodások hozzájárulnak a gazdasági és a műszaki-tudományos kapcsolatok még kihasználatlan lehetőségeinek kiaknázásához.

ie/ék/so mp bs

19.23 130281 1154

-. -

sk0071 4 230 mtik2007

afrikai hírek

bissau-guinea - kormány

bissau, 1981. február 13./adn/- a bissau-guinea-i forradalmi tanács azonnali hatállyal ideiglenes kormányt hozott létre - jelentette be csütörtökön a bissau rádió. - a kormány élén joao bernardo vieira áll, külügyminiszterré pedig victor saude maria-t nevezték ki.

mint ismeretes, a forradalmi tanács múlt év novemberében vette át a hatalmat a nyugat-afrikai bissau-guineában. mostanáig ez a testület helyettesítette a kormányt.

uganda - obote

kampala, 1981. február 13./taszsz/- milton obote ugandai elnök pénteken entebben sajtóértekezleten beszámolt arról, hogy február elején kormányellenes erők kísérletet tettek az ország belső helyzetének megingatására. az ugandai vezetés első alkalommal nyilatkozik arról, hogy február 6-án egyes vidéki városokban, és a fővárosban, kampalában összehangolt támadást indítottak közintézmények, katonai létesítmények ellen.

a rendfenntartó erők leverték a kormányellenes akciókat, az ellenséges erők azonban nem tudták teljesen felszámolni. obote a sajtóértekezleten hangsúlyozta, hogy kormánya szeretne békésen együttműködni azokkal a politikai erőkkel, amelyek a tavaly decemberi választásokon vereséget szenvedtek.

ku ml bs

19.25 130281 1258

-. -

sk0072 4 300 mtik2005

Lázár-3. /3.rész/

az 1981-1985. évi időszakra szóló hosszú lejáratú árucseréforralmi megállapodást ugyancsak a bojana-vendégházban pénteken délután veress péter és hriszto hrisztov külkereskedelmi miniszter írta alá. a megállapodás az előző öt éves tervidőszakban ténylegesen elértnél 53 százalékkal nagyobb, összesen 1.450 millió rubel értékű kölcsönös szállításokat irányoz elő. ezen belül

Nm

figyelemre méltóan nő a gyártásszakosítási megállapodások alapján készülő termékek - így főként a járművek, szerszámgépek és a szállító-emelő berendezések - forgalma.

az ikarus autóbuszok exportja például megkétszereződik. a bulgáriából hagyományosan vásárolt elektromos targoncák újabb típusaiból tízezret importálunk, elektromos futómacskákból pedig 7300-at. a magyar export jelentős tételei a finommechanikai és elektronikai termékek. a kohászati termékek cseréje ugyancsak a kétszerese lesz az 1976-1980. évinek, ezen belül jelentősen nő a színesfém-importunk. a bolgár vegyipari termékek közül a legjelentősebb a 600 ezer tonna kalcinált szóda vásárlása, amely a magyar ipar teljes szükségletének több mint felét fedezi. mindkét oldalon nő a gyógyszerek forgalma. növényvédőszer-behozatalunknál főképpen a választék bővülése említésre méltó. nagyobb mennyiségű és szélesebb terítékű lesz a fogyasztási cikkek cseréje, így a magyar üzletekben több lesz a bolgár üveg- és porcelán-áru és a zöldség- és gyümölcskonzerv.

a kulturális és tudományos együttműködés ötéves munkatervét nagy jános külügyminisztériumi államtitkár és marij ivanov, a külügyminiszter első helyettese írta alá. a munkaterv a tudomány, az oktatás, az irodalom és a művészet széles körét érinti. a kulturális kapcsolatok olyan bevált formái, mint az irodalmi napok, képzőművészeti kiállítások, film- és színházi előadások, hangversenyek kölcsönös rendezése még tartalmasabbak lesznek. a magyar kultúra iránti növekvő bolgár érdeklődés kielégítésére az idén szófiában magyar kulturális cikkeket árusító üzlet nyílik.
/folyt/

ie/ék/so mp bs

19.26 130281 2032

-.-

sk0073 4 230 mtik2008

rövid hírek

kiprianu

bom, 1981. február 13. /upi/ap/dpa/ - szpirosz kiprianu ciprusi elnök pénteken megkezdte hivatalos tárgyalásait a német szövetségi köztársaságban. a nap folyamán fogadta őt karl carstens szövetségi elnök, helmut schmidt kancellár és hans-dietrich genscher külügyminiszter.

Nww

khaddam

dacca, 1981. február 13. /taszsz/ - samszul hak bangladesi külügyminiszter meghívására pénteken kétnapos látogatásra daccába érkezett halim khaddam sziriai miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter. megérkezésekor khaddam újságíróknak kijelentette, hogy megbeszéléseiken megvizsgálják a kétoldalú gazdasági, műszaki és kulturális kapcsolatok megerősítésének lehetőségeit.

portugál kp

lisszabon, 1981. február 13. /taszsz/ - megkezdte munkáját pénteken a portugál kommunista párt központi bizottságának plénuma. a napirenden a belpolitikai helyzet és a párt tevékenységének kérdései szerepelnek.

kairói egyetem

kairó, 1981. február 13. /dpa/ - a kairói al-azhar egyetemre, a világ egyik legrégebbi felsőfokú oktatási intézményébe a hallgatók a jövőben csak a nyakat, a karokat és a haját elfedő, földig érő ruházatban léphetnek be. az egyetem rektora pénteken jelentette be az intézkedést, amely egyben azt is jelenti, hogy az egyetem női hallgatóinak tilos nadrágot vagy szoknyát viselniük.

kiállítás

1981. február 13. /mti/ - a nemzetközi kulturális intézet, az angol-magyar baráti társasággal karöltve leeds-ben és manchesterben nagy érdeklődéssel kísért kiállításon mutatta be a zeneműkiadó vállalat kiadványait, a bartók-év alkalmából megjelentetett partitúrákat, mai magyar zeneszerzők kompozícióit, hanglemezeit. ebből az alkalomból durkó zsolt zeneszerző és somfai lászló zenetörténész előadásokat tartott.

bombarobbanás

párizs, 1981. február 13. /ap/dpa/ - péntek hajnalban két bombarobbanás okozott súlyos anyagi károkat párizsban. személyi sérülés nem történt. az akció elkövetését a korzika nemzeti felszabadítási frontja /flnc/ szakadár szervezet vállalta magára. csütörtökön csupán korzika szigetén - minden bizonnyal az flnc tagjai - ötven bombát robbantottak, tiltakozásképpen az ellen, hogy a párizsi bíróság szerdán a szervezet 13 tagját börtönbüntetésre ítélte.

sr ml bs

19.32 130281 2272

Nww

-.-

sk0074 4 230 mtik2009

gromiko—haig - diplomáciai titoktartás

moszkva, 1981. február 13. /taszsz/ - a taszsz szovjet hírnökök szemleirője pénteken kommentárban foglalkozik az amerikai külügyminisztérium egyik képviselőjének kijelentésével. a külügyi képviselő „sajnálatosnak” minősítette, hogy szovjet részről nyilvánosságra hozták andrej gromiko alexander haighez intézett üzenetének szövegét.

a kommentátor emlékeztet rá, hogy az egyesült államok és nem a szovjetunió kezdte el bizalmas diplomáciai levélváltások nyilvánosságra hozatalát. ennek amerikaiak milliói voltak tanúi február 10-én, amikor az abc első csatornáján frank reynolds azzal kezdte a híradást, hogy „a reagan-kormány első üzenetét juttatta el a szovjetunióhoz, egy nappal később a tv-társaság külügyminisztériumi tudósítója részletesen taglalta, hogy haig „erélyes figyelmeztetéseket, intézett moszkvához.

tény tehát: amerikai részről nyilvánosságra hozták haig amerikai külügyminiszter gromiko szovjet külügyminiszterhez intézett január 24-i üzenetének szövegét, s a szovjetunió washingtoni nagykövetsége ezt követően tette közzé andrej gromiko január 28-i válaszát.

haig üzenetének nyilvánosságra hozatalával az amerikai kormány arra számított, hogy „propaganda előnyhöz, jut. ez a számítása azonban nem vált be. az amerikaiak és a nemzetközi közvélemény most tárgyilagosan összehasonlíthatja a két fél álláspontját, és levonhatja belőlük a megfelelő következtetéseket.

az amerikai félnek nincs sem joga, sem erkölcsi alapja ahhoz, hogy a diplomácia „bizalmas jellegének fontosságáról, szónokoljon. az utóbbi években a kétoldalú és a nemzetközi diplomáciai tárgyalások számos példát szolgáltatottak arra, hogy amerikai részről megsértették a bizalmas jellegét. a kommentátor ezzel kapcsolatban emlékeztet a salt-2, valamint a bécsi közép-európai haderőcsökkentési tárgyalásokon a bizalmas, kétoldalú megbeszélésekről történő amerikai „kiszivárogtatásokra,.

a fehér ház, a pentagon és a cia tisztviselői módszeresen semmibe veszik a diplomácia bizalmas jellegét. haig levetének „kiszivárogtatásával, az új amerikai vezetés washingtonban már régóta honos módszerhez folyamodott - szögezi le végül a szovjet hírnökök szemleirője kommentárja.

km ml bs

19.39 130281 2258

Nm

-.-

sk0075 4 230 mtik2010

el nem kötelezettek

uj-delhi, 1981. február 13. /afp/ - az el nem kötelezett országok állam- és kormányfői 1982. szeptember 6—10. között bagdadban tartják soron következő csúcserkeztetüket. a csúcstalálkozót 1982. szeptember 2-án és 3-án külügyminiszteri találkozó előzi meg.

az el nem kötelezett országok következő csúcstalálkozásának időpontjáról a mozgalom uj-delhiben tartott külügyminiszteri értekezlete határozott, s ez bekerült az értekezlet pénteken jóváhagyott zárónyilatkozatába is.

x x x x x

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az el nem kötelezett országok külügyminisztereinek uj-delhi értekezletén résztvevő afgán küldöttség közleményt tett közzé, amelyben kategorikusan elutasította az értekezlet zárónyilatkozatát.

a zárónyilatkozat sürgeti az „idegen csapatok, kivonását afganisztánból, és politikai megoldást tart kívánatosnak az afgán válságra.

a külügyminiszteri értekezlet záróülésén az afgán delegáció megerősítette, hogy a nyilatkozat afganisztánra vonatkozó része „veszélyes precedens, amely nyilvánvaló beavatkozást jelent egy tagország belügyeibe,.

a közlemény továbbá leszögezi, hogy „semmilyen földi hatalom nem képes megváltoztatni az afgán nép által elfogadott kormányzati rendszert, és a zárónyilatkozatot „az afgán belügyekbe való jogtalan beavatkozásnak, minősíti.

az afgán közlemény végül leszögezi, hogy a viszály politikai megoldásához csak az érdekelt felek közötti közvetlen tárgyalások nyújthatnak segítséget.

fg ml bs

19.43 130281 1596

Nm

-.-

sk0076 4 230 mtik2011

husák — arhipov

prága, 1981. február 13. /mti/ - ivan arhipovot, a szovjet minisztertanács első elnökhelyettesét, aki munkalátogatáson tartózkodik csehszlovákiában, pénteken a prágai várban fogadta gustáv husák, a cskp kb főtitkára, köztársasági elnök.

a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen a felek méltatták a két ország kapcsolatainak sokoldalú sikeres fejlődését. tanácskoztak továbbá a szovjet-csehszlovák együttműködésnek az 1981-85-ös népgazdasági tervek teljesítésével, valamint a szocialista integráció és kooperáció elmélyülésével összefüggő kérdéseiről.

a találkozón jelen volt rudolf rohticek csehszlovák minisztere elnök-helyettes.

sn/fe ml bs

19.47 130281 0693

-.-

sk0077 4 300 mtik2012

baráti találkozó

moszkva, 1981. február 13. /mti/ - baráti találkozót rendeztek pénteken a moszkvai magyar nagykövetségen a világhírű bolsoj tyeatr, a moszkvai állami akadémiai nagy színház művészei számára. a nagy színház, amelynek műsorán szerepel bartók béla „a kékszakállu herceg vára”, című operája, a nagy magyar zeneszerző születésének közelgő 100. évfordulója alkalmából műsorára tűzi „a fából faragott királyfi”, című táncjátékot is. ebből az alkalomból mutatták be a színház művészeinek a bartók béla-ról készült magyar dokumentumfilmet.

a meleg hangulatu találkozón, amelyen részt vett szürös mátyás nagykövet, a vendégeket kéri józsef tanácsos köszöntötte. elmondotta: bartók béla születésének 100. évfordulója az egész magyar nép ünnepe lesz, és különösen nagy örömet jelent a magyar kultúra képviselői számára, hogy a nagy színház is méltó módon, új mű bemutatásával kíván megemlékezni az évfordulóról.

Nuv

a találkozón ott voltak a szovjetunió külügyminisztériuma és a kulturális minisztérium felelős munkatársai, valamint a világhírű énekes, a kékszakállu herceg moszkvai alakítója, jevgenyij nyesztyerenko. ott volt továbbá a színház balett-együttesének sok tagja, köztük a fából faragott királyfi koreográfusa, andrej petrov és a március végére esedékes bemutató sok szereplője.

ki/so mp

19.48 130281 1336

-.-

sk0078 4 300 mtik2013

honecker - l, humanité

kocsis tamás, az mti tudósítója jelenti:

berlin, 1981. február 13. /mti/ - erich honecker, az nszép kb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke az l, humaniténak, a francia kommunista párt lapjának adott - berlinben is nyilvánosságra hozott - nyilatkozatában kijelentette, hogy „a nato bizonyos köreinek minden ezzel ellentétes erőfeszítése dacára tovább hatnak az enyhülési folyamat eredményei... az ndk államfőjének megítélése szerint „teljesen megalapozottak a kilátások az enyhülési folyamat sikeres folytatására; arra, hogy sikerül előrelépni a leszerelés terén, és el lehet érni azt, hogy a béke, az enyhülés és a biztonság a nemzetközi politika tartós alapszabálya legyen...”

erich honecker rámutatott, hogy a szocialista országok igen sok reális javaslatot terjesztettek elő a fegyverkezési verseny megfékezésére Európában, s nemcsak Európában, és ezek ma is időszerűek. „igen fontos, hogy a madridi találkozón megállapodjanak a katonai enyhülést és a leszerelést szolgáló összeurópai konferencia összehívásában,, - mondta.

honecker felhívta a figyelmet arra, hogy a nato bizonyos körei által szorgalmazott irány nem marad hatás nélkül az ndk-nsz viszonyra sem. a két német állam kapcsolatai „jobbak lehetnének, mint amilyenek ma, ám ahhoz, hogy előre haladjunk, elengedhetetlen, hogy az nszék-ban is a két szuverén, egymástól független és egyenjogú állam létéhez tartsák magukat,, - mondta.-, ez mindenképp a határok, a területi integritás teljes tiszteletben tartását és a be nem avatkozás elvének szigorú betartását követeli meg, s az is a realitásokhoz tartozik, hogy nincs állam állampolgárok nélkül, amit az nszék az ndk vonatkozásában ismert módon újból és újból megpróbál vitatni.,,

Nuv

kül

- 62 -

1981.02.13.

erich honecker a kapcsolatok jó példájaként hivatkozott az ndk-francia viszonyra, amely „a diplomáciai kapcsolatok 1973-ban történt felvételétől lendületet kapott, és mind politikai, mind gazdasági területen mindkét nép javára fejlődik.

ko/so mp

19.50 130281 2016

-. -

sk0079 4 230 mtik2014

rövid hírek

gyuranovics

belgrád, stuttgart, 1981. február 13. /mti, ap, afp/ - veszelin gyuranovics, a jugoszláv kormány elnöke négynapos hivatalos nszk-beli látogatása befejeztével pénteken este hazaérkezett belgrádba. a jugoszláv kormányfő nyugat-németországi látogatásának utolsó napján baden-württemberg tartomány vezetőivel folytatott megbeszéléseket a kétoldalu gazdasági kapcsolatokról, valamint a tartományban dolgozó jugoszláv munkások helyzetéről.

jndk—etiópia

beirut, 1981. február 13. /upi/ - ali nasszer mohammed hasszani, a jemeni népi demokratikus köztársaság államfője pénteken magas rangú kormányküldöttség élén hivatalos látogatásra etiópiába utazott - jelentette be az adeni rádió.

bulgária—mozambik

szófia, 1981. február 13. /bta/ - petr mladenov bolgár külügyminiszter pénteken szófiában megbeszélést folytatott mozambiki kollégájával, joaquim alberto chissanovval. a kétoldalu kapcsolatok kérdése mellett az időszerű nemzetközi problémákat tekintették át.

fo ml bs

19.52 130281 1041

Nm

-. -

kül

- 63 -

1981.02.13.

sk0080 4 230 mtik2015

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kuba - incidens

havanna, 1981. február 13. /afp/ - géppisztolyokkal és kézigranátokkal felfegyverezett kubaiak egy csoportja - összesen 29-en - pénteken délelőtt lefegyverezték ecuador havannai nagykövetségének őrizetét ellátó katonákat, behatolt a követségre, hogy politikai menedékjogot kérjen - közölte telefonon az afp tudósítójával a nagykövetség épületében fogva tartott egyik ecuadori diplomata.

a fegyveres csoport tüzharc nélkül jutott be az épületbe.

az ecuadori nagykövetség tanácsosa, francisco proano ezt telefonon is megerősítette az afp tudósítójának, hozzátéve, hogy őt magát, valamint a nagykövetet és egy másodtitkárt a csoport fogva tartja.

a csoport 19 férfiből, négy nőből és 6 gyermekből áll.

fg ml

19.55 130281 0843

-. -

sk0081 4 230 mtik2016

szovjet tévé - budapest

moszkva, 1981. február 13. /mti/ - budapesti riportot sugárzott magyarország fővárosa felszabadulásának évfordulója alkalmából péntek este a szovjet televízió híradója, a vremja. budapest legidősebb és egyben legfiatalabb kerületét, óbudát mutatta be nézőinek. a kerület fejlődéséről kiss imre, a iii. kerületi tanács elnöke adott tájékoztatást a nézőknek.

ki/so ml

20.05 130281 0410

Nm

-. -

sk0082 4 300 mtik2017

olasz terrorizmus

Róma, 1981. február 13. /afp/ap/upi/reuter/ - letartóztattak két - terroristákat védő - ügyvédet azzal a váddal, hogy a „vörös brigádok”, szóvivőjeként államellenes cselekedetekre bujtogattak. Velük egy időben, péntek hajnalban őrizetbe vették egy kevésbé ismert folyóirat, a controcorrenti /ellenáramlatok/ szerkesztőjét is.

a két ügyvéd - eduardo di giovanni és giovanna lombardi - a folyóirat szerkesztőjének közreműködésével a múlt hónapban kiadta a „vörös brigádok”, nyilatkozatainak, politikai irományainak gyűjteményét. az ügyészség felforgatónak minősítette a gyűjteményt, amely magasztalja a legveszélyesebb terroriszervezet merényleteit - köztük aldo moro elrablását és meggyilkolását -, és felszólít „enrico berlinguer /kommunista főtitkár/ híveinek fizikai megsemmisítésére,,. a gyűjteményben szereplő iratok egyúttal „gyakorlati útmutatást,, adnak arra, hogy miként kell „gyilkos, terrorista csapatokat állítani a carabinieri /csendőrök/ különleges alakulatai, a bírák és a börtönigazgatóságok tisztviselői ellen,,.

a két ügyvédet azzal is gyanúsítják, hogy közvetítettek a terroriszervezet bebörtönzött és szabadlábon lévő tagjai között. az olasz törvények értelmében 3-tól 12 évig terjedő börtönbüntetésre ítélik őket. a két ügyvéd d,urso főbíró elrablása idején közvetített a hatóságok és a trani börtönben tartott terrorista vezetők között.

ugyanaznap a torinói bíróság 2-től 10 évig terjedő börtönbüntetésekre ítélte a „vörös brigádok,, hat tagját, köztük egy nyugatnémet nőt.

alberto dalla chiesa tábornok, az olasz csendőrség terroristae ellenes különítményének vezetője kijelentette, hogy a szélsőjobboldali terrorizmust veszélyesebbnek tartja az ultrabalosnál. televíziós nyilatkozatában azzal indokolta véleményét, hogy az előbbinek nincs ideológiai töltete, és ezért kiszámíthatatlan. ezzel kapcsolatban utalt a 85 halálos áldozatot követelő bolognai merényletre.

sas mp

20.13 130281 1963

Nww

-.-

sk0083 4 300 mtik2018

usa—salvador

washington, 1981. február 13. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium szóvivője pénteken beismerte, hogy a salvadori jobboldali erők fegyvereket vásároltak az egyesült államokban.

a szóvivő közölte: tudomásuk van arról, hogy „salvadori magánszemélyek több országban, köztük az egyesült államokban is kis tételekben fegyvereket vásároltak,,. a kérdés, amelyre válaszként ez a beismerés elhangzott, kifejezetten a szélsőjobboldali bandák fegyverutánpótlására vonatkozott.

a szóvivő tagadta, hogy a salvadori juntát támogató amerikai kormány lemondott volna arról, hogy folytassák a vizsgálatot a latin-amerikai országban meggyilkolt hat amerikai állampolgár halálának körülményeiről.

br/fe mp

20.15 130281 0739

-.-

sk0084 4 230 mtik2019

zimbabwe

salisbury, 1981. február 13. /mti-dpa/upi/ap/reuter/- zimbabwében a jelek szerint némileg csökkent a feszültség, bulawayo és gwelo városok körzetében a fegyveres összetűzések alábbhagytak. pénteken a kormánycsapatok határozott fellépésükkel meghatárolásra kényszerítették a válságos helyzetet kirobbantó fegyveres csoportokat, amelyek a joshua nkomo vezette hazafias front katonai erejéhez tartoznak.

joshua nkomo, a zimbabwei kormány tárcanéklküli minisztere pénteken sajtóértekezletén egyértelművé tette, hogy a hazafias front elítéli a soraihoz tartozó bajkeverőket. nkomo helyeselte a robert mugabe vezette kormány erőinek gyors katonai fellépését a lázadókkal szemben.

a hazafias front központi bizottsága a hét végén ülést tart a történetek elemzésére. megfigyelők szerint a hazafias front vezetésének tisztáznia kell, hogy a volt felszabadítási mozgalom harcosai fölött milyen mértékű ellenőrzést képes még gyakorolni.

Nww

nkomo és a hazafias front több katonai vezetője csütörtökön az összetűzések helyszínére sietett, hogy nyugalomra szólítsa fel híveit. nkomo sajtóértekezletén elmondta: a viszály egyik fő oka az, hogy egymással szembenálló katonai alakulatokat akartak összevonni az alakulóban lévő nemzeti hadsereg egyes körzeteiben. célzott arra, hogy a különböző katonai erők egy hadseregbe történő integrálását néhány helyen túl gyorsan kívánták végrehajtani.

megfigyelők szerint nkomo igyekszik támogatni robert mugabe miniszterelnöknek a politikai konszolidáció érdekében tett lépéseit annak ellenére, hogy ez a hazafias front háttérbe szorítását is magával hozza.

bulawayóban, az összetűzések fő színterén pénteken már viszonylagos nyugalom volt. az iskolák, hivatalok kinyitottak, a polgári lakosság öt nap óta először kimerészkedett az utcákra.

ku ml bs

20.21 130281 1828

-. -

sk0085 4 300 mtik2020

belga megállapodás /lásd: sk 0046/

brüsszel, 1981. február 13. /ap/ - a belga szakszervezetek és a munkáltatók képviselői wilfried martens kormányfő jelenlétében pénteken két évre szóló megállapodást írtak alá a bérkövetelések önkéntes korlátozásáról. a megállapodás helyettesíti a bérek befagyasztásáról már jóváhagyott - de csak február 15-től hatályos - törvényt, amelyet a kormány dolgozott ki.

az egyezmény értelmében 12 hónappal meghosszabbítják a január elseje előtt aláírt kollektív szerződéseket. az idén kötött szerződések a szakszervezetek és a munkáltatók megállapodása értelmében legfeljebb egy százalékos reálbérnövekedést, vagy a munkaidő kismértékű csökkentését irányozhatják elő.

a belga kormányfő kijelentette, hogy „ez csak az első lépés a gazdasági helyzet javulásához vezető úton„. martens hangsúlyozta, hogy „nem lehet gazdasági javulás szociális béke nélkül„.

sas/fe mp

20.28 130281 0931

Nww

-. -

sk0086 4 300 mtik2021

brit-francia-nyugatnémet

bonn, 1981. február 13. /afp/ - a nyugatnémet, a francia és a brit külügyminiszter csütörtökön este bonnban megbeszélést folytatott egymással - közölte pénteken a nyugatnémet külügyminisztérium szóvivője.

hans-dietrich genscher, jean francois-poncet és lord carrington „vélemény-cserét folytatott azokról az utazásokról, amelyeket különböző országokban tenni fognak„ - tette hozzá a szóvivő a részletek ismertetése nélkül.

sas mp

21.13 130281 0491

-. -

sk0087 4 300 mtik2022

szovjet-amerikai 2.

washington, 1981. február 13. /mti-afp/ - az amerikai külügyi szóvivő pénteken a szovjetunióra hárította a felelősséget a két ország által 1972-ben okmányba foglalt és aláírt, a kétoldalú kapcsolatok alapjait meghatározó elvek megsértéséért. egyben kijelentette: túlságosan korai még azt megmondani, hogy mikor kezdődhetnek meg ismét a tárgyalások a hadászati fegyverek korlátozásáról a két ország között.

a szóvivő a taszsz szovjet hírügynökség washingtoni tudósítójának csütörtöki jelentésére válaszolt. az hangoztatta: washington az 1972-es megállapodás elveit egyoldalúan sértő veszélyes utra lépett. megállapította, hogy az egyesült államok katonai fölényre törekszik, ezt támasztja alá a növekvő amerikai katonai költségvetés és a fegyverkezési programok sora - írta.

a külügyi szóvivő most azzal válaszolt, hogy a kapcsolatok alapelveit a szovjetunió „sértette meg„, amikor támogatást nyújtott a harmadik világ nemzeti felszabadítási mozgalmainak. kijelentette, hogy az első diplomáciai érintkezések a szovjetunió és az egyesült államok között még nem elegendőek annak eldöntésére, mikor kezdődhet „hasznos párbeszéd a két nagyhatalom között„.

Nww

a szóvivő azt is félreérthetetlenül kifejezésre juttatta, hogy washington szerint mikor javulhatnak a két ország kapcsolatai; tételenen felsorolta az amerikai „feltételeket”, : moszkva „szándékainak és magatartásának”, kedvező megítélése washingtonban, és az amerikai katonai erő megfelelő növekedése, ami a reagan-kormányzat elsődleges célja.

a szóvivő ezután többször is kijelentette, főként az európai szövetségeseknek címezve szavait, hogy a szovjet-amerikai „diplomáciai párbeszéd folytatódik”, ez utóbbira vonatkozóan azonban nem sorolt fel konkrétumokat.

fg mp
21.35 130281 1790

-.-

sk0088 4 230 mtik2023

bányászok állásfoglalása

varsó, 1981. február 13. /mti/ - a lengyel bányászok ágazati szakszervezete pénteken katowicében plenáris ülést tartott, és támogatásáról biztosította jaruzelski miniszterelnök felhívását, hogy az egész országban tartsanak 90 napos sztrájk-szünetet. a szakszervezet főtanácsának üléséről kiadott közlemény szerint a jaruzelski vezette kormány programja „alkalmas arra, hogy kivezesse az országot a káoszról, és helyreállítsa a gazdasági egyensúlyt,,.

„ezért mi, a bányászok ágazati szakszervezetének tagjai igent mondunk arra a felhívásra, hogy következzen kilencven nyugodt nap, amely időszak alatt a kormány rendezheti gazdaságunk legégetőbb kérdéseit, és hozzájáríthat a gazdasági reform gyakorlati megvalósításához,,.

a bányászok ágazati szakszervezete arra hívta fel a többi szakszervezetet és az egész társadalmat, hogy teljes mértékben támogassák a miniszterelnök programját és felhívását.

kn/gi bs

21.36 130281 0961

Nuu

-.-

sk0089 4 300 mtik2024

nyugat-német-francia-brit - 2

London, 1981. február 13. /afp/ - a brit külügyminisztérium megerősítette a bonni hármass külügyminiszteri találkozó hírét. az angol szóvivő megfogalmazása szerint a nyugat-német, a francia és a brit diplomácia vezetője „időszerű nemzetközi kérdéseket vitatott meg a következő hetekben esedékes utazásaik előtt,,. a megvitatott témák „ugyanazok, mint amelyeket a három miniszter esedékes amerikai látogatásán vitatnak majd meg,,. a szóvivő hozzátette, hogy a bonni megbeszélés néhány óráig tartott és „hasznos,, volt.

szintén nyugat-európa és az egyesült államok kapcsolataival összefüggő jelentés, hogy ronald reagan amerikai és giscard d'estaing francia elnök péntek délután hosszas telefon-megbeszélést folytatott. a francia elnöki palota szóvivője nem közölt részleteket a beszélgetésről.

sas bs

21.38 130281 0860

-.-

sk0090 3 230 mtik2025

rakowski sajtóértekezlete

kelemen istván és aczél endre, az mti tudósítói jelentik:

varsó, 1981. február 13. /mti/ - varsóban pénteken este nemzetközi sajtóértekezletet tartott mieczyslaw rakowski, a lengyel minisztertanács ujonnan megválasztott elnökhelyettese, akit a kormány a szakszervezetekkel fenntartott kapcsolatok koordinálásával bízott meg.

bevezetőben elmondta, hogy a lengyelország különböző részeiből érkező jelentések szerint a közvélemény elismerően fogadta az új miniszterelnök, jaruzelski hadsereg tábornok, nemzetvédelmi miniszter csütörtöki parlamenti beszédét, egyebek között azt a felhívását, hogy legyen kilencven napos sztrájk-szünet. mint közölte, a szolidaritás szakszervezet végleges álláspontját még nem ismeri, mindazonáltal kívánatosnak tartaná, ha ez a szakszervezet is félreérthetetlenül állást foglalna a sztrájk-moratórium mellett. megemlítette, hogy találkozót javasolt lech walesának, a szolidaritás országos egyeztető bizottsága elnökének, aki egyébként szombaton varsóba érkezik.

Nuu

a nyárvégi megállapodások újraértékelésével kapcsolatban rakowski hangsúlyozta: a kormány nem lép vissza attól, amit megígért, de teljesítésük során nem lehet elszakadni az ország tényleges lehetőségeitől. példaként említette meg, hogy a lakáskérdés azonnali megoldást igényelne, gyakorlatilag azonban a kitűzött öt éven belül sem lehet minden igénylőt lakáshoz juttatni.

Végezetül rámutatott, hogy a kormány partneri együttműködésre törekszik a szakszervezetekkel, köztük a szolidaritással is, ehhez azonban minden érintett fél „közös jóáratára van szükség,,.

kn-ae/mh bs

21.46 130281 1640

-.-

sk0091 4 230 mtik2026

jaruzelski - lengyel ujságírók

kelemen istván és aczél endre, az mti tudósítói jelentik:

varsó, 1981. február 13. /mti/ - varsóban pénteken wojciech jaruzelski miniszterelnök sajtóértekezleten találkozott a lengyel sajtó képviselőivel, és válaszolt a feltett kérdésekre.

vele együtt vett részt a találkozón mieczyslaw jagielski, henryk kisiel és mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes, továbbá jerzy wojtecki, az új mezőgazdasági miniszter.

a kormányfő elmondta: a pénteki nap folyamán ülést tartott a kormány elnöksége és maga a kormány is. a tanácskozáson döntöttek arról, hogy a minisztertanács egyes tagjai milyen területekkel foglalkoznak. ennek értelmében jaruzelski miniszterelnök, aki, mint ismeretes, egyidejűleg megtartotta nemzetvédelmi miniszteri tisztségét, közvetlenül foglalkozik majd a külpolitikával, az igazságügyel, az egyházpolitikával, és az ő hatáskörébe tartozik a központi statisztikai hivatal tevékenysége is. ez utóbbival - mint maga a miniszterelnök hangsúlyozta - azt kívánják alátámasztani, hogy a kormány igen nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy a társadalom széles körű, objektív tájékoztatást kapjon a gazdaság mindenkor helyzetéről.

Nm

tájékoztatás hangzott el arról, hogyan osztották fel a felügyeleti hatásköröket a miniszterelnök-helyettesek között. hangsúlyozták: a kormánynak gyorsan és céltudatosan kell tevékenykednie, az események elébe kell mennie. munkájáról és elképzeléseiről folyamatosan tájékoztatni kívánja az ország lakosságát.

kn/mh bs

22.12 130281 1542

-.-

sk0092 4 800 mtik2028

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0037-ig

budapest, 1981. február 13. /mti/

- sk0001 várható
- sk0002 világkörűli léghajózás
- sk0003 megkerült mozart-mű
- sk0004 várható események február 16-22.
- sk0005 madridi találkozó
- sk0006 usa - fegyverszállítások
- sk0007 anderson
- sk0008 colombo
- sk0009 antarktisz légijárat
- sk0010 japán lelet
- sk0011 szejm-ülés vége
- sk0012 kormányválság
- sk0013 las vegas
- sk0014 el nem kötelezettek
- sk0015 kozmosz-1244
- sk0016 szovjet belföldi turizmus
- sk0017 rövid hírek: praha: pereira
caracas: buszkatasztrófa
- sk0018 izlandi amerikai támaszpont
- sk0019 póruljárt horgászok
- sk0020 lázár - pénteki program /1. rész/
- sk0021 lázár - pénteki program /2. rész/
- sk0022 rövid hírek: belgrád: véget ért a „fest,,
berlin: zenei biennálé
- sk0023 kina - japán /1. rész/
- sk0024 kina - japán /2. rész/
- sk0025 a szerkesztőségek tájékoztatására! kina-japán
- sk0026 terrorizmus - pravda
- sk0027 ikp-kongresszus - második nap /2. rész/
- sk0028 salvador

Nm

sk0029 ikp-kongresszus - második nap /1. rész/
 sk0030 taszsz-közlemény
 sk0031 közel-keleti hírek
 sk0032 irán - fejlemények
 sk0033 spanyol kormányválság - 2.
 sk0034 tower izraelben
 sk0035 vége a brit tengerészsztrájkknak /1. rész/
 sk0036 vége a brit tengerészsztrájkknak /2. rész/
 sk0037 zsvkov — lázár
 gi bs

22.31 130281 1332

—

sk0093 4 800 mtik2029

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0038-sk0072-ig
 sk0038 kreisky-utazás - előzetes /1. rész/
 sk0039 kreisky-utazás - előzetes /2. rész/
 sk0040 rövid hírek: phenjan: libia—kndk
 bedford/massachusetts/: szivárog a „verne gyula,,
 katmandu: waldheim nepálban
 havanna: szovjet katonai küldöttség
 sk0041 a munkáspárt belső helyzete
 sk0042 szovjet-amerikai - novoje vremja /1. rész/
 sk0043 szovjet-amerikai - novoje vremja /2. rész/
 sk0044 szovjet-amerikai - novoje vremja /3. rész/
 sk0045 rövid hírek: peking: lyukashomloku mászóegér
 bécs: osztrák hadgyakorlat
 addisz abeba: a copwe tanácskozása
 sk0046 belgi közalkalmazottak sztrájkja
 sk0047 magyar plakátkiállítás
 sk0048 szkp-kongresszus - képzőművészek
 sk0049 lázár - elutazás
 sk0050 zsvkov — lázár - részletes
 sk0051 nyugat-berlini filmfesztivál /1. rész/
 sk0052 nyugat-berlini filmfesztivál /2. rész/
 sk0053 közel-keleti hírek
 sk0054 kozmosz-1245
 sk0055 nemzetköziség - novoje vremja
 sk0056 reuter - új vezérigazgató
 sk0057 török per
 sk0058 el nem kötelezettek /esti összefoglaló/ /1. rész/
 sk0059 szadat
 sk0060 stefan andrei moszkvába látogat
 sk0061 a szerkesztőségek figyelmébe! /javítás sk0010-re/
 sk0062 reagan - triumvirátus

Nm

sk0063 izraeli kp - magyar felszólalás /1. rész/
 sk0064 el nem kötelezettek /2. rész/
 sk0065 lázár-3. /gyárlátogatás, aláírások/ /1. rész/
 sk0066 lázár-3. /2. rész/
 sk0067 el nem kötelezettek /3. rész/
 sk0068 el nem kötelezettek /4. rész/
 sk0069 izraeli kp - kongresszus, magyar /2. rész/
 sk0070 lázár-3. /4. rész/
 sk0071 afrikai hírek
 sk0072 lázár-3. /3. rész/
 gi bs

22.32 130281 1667

—

sk0094 4 800 mtik2030

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0073-sk0094ig
 1981. február 13. /mti/
 sk0073 rövid hírek: bom: kiprianu
 dacca: khaddam
 lisszabon: portugál kp
 kairó: kairói egyetem
 london: angol-magyar barátság
 párizs: bombarobbanás
 sk0074 gromiko—haig - diplomáciai titoktartás
 sk0075 el nem kötelezettek /részben szerk. táj./
 sk0076 husák—arhipov
 sk0077 baráti találkozó
 sk0078 honecker - l, humanité
 sk0079 rövid hírek: belgrád: gyuranovics
 beirut: jndk—etiópia
 bulgária—mozambik
 sk0080 kuba - incidens
 sk0081 szovjet tv - budapest
 sk0082 olasz terrorizmus
 sk0083 usa—salvador
 sk0084 zimbabwe
 sk0085 belga megállapodás /lásd: sk0046/
 sk0086 brit-francia-nyugatnémet
 sk0087 szovjet-amerikai /2/
 sk0088 bányászok állásfoglalása
 sk0089 nyugatnémet—francia—brit 2
 sk0090 rakowski sajtóértekezlete
 sk0091 jaruzelski - lengyel újságírók
 sk0092 tartalomjegyzék - 1
 sk0093 tartalomjegyzék - 2

22.45
 Nm

kül

- 74 -

1981.02.13.

sk0094 tartalomjegyzék - 3

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: köves tibor
szerkesztették: bochkor jenő
kopreda dezső
barabás miklós

mh/bs

v é g e

22.41

130281 1381

22.47

Nm

.-.

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60010/16

Külföldi hírek

budapest, 1981. február 14.

kül.

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1981. február 14./mti/

bom: szpirosz kiprianu ciprusi elnök tárgyalásai

washington: emilio colombo olasz külügyminiszter megbeszélései

kairó: bruno kreisky osztrák kancellár érkezése

haifa: az izraeli kp kongresszusa

peking: françois mitterrand tárgyalásai

df bj

07.03

140280 0320

F

.-.